NUMMER 31 · JAARGANG 66 · 24 JUNI 2015 · FOLIAWEB.NL · HVA & UVA

FOLIA

Mag ik van u een bonnetje?

ADVERTENTIE

Hogeschool van Amsterdam

FLOOR IS YOURS!

FLOOR is het debatcentrum van de HvA. Bij FLOOR kan je lezingen, debatten, symposia en CollegeCafé's meemaken en zelf organiseren. Ook staan er bijvoorbeeld filmavonden, theatervoorstellingen, cursussen en tentoonstellingen op het programma.

FLOOR organiseert bijeenkomsten en evenementen samen met studenten en medewerkers van de HvA én met programmapartners in de stad. Zo kunnen we onze kennis delen binnen en buiten de HvA, elkaar inspireren en op de hoogte houden. De meeste events zijn in het Kohnstammhuis en vanaf het komend seizoen ook in het Nieuwe Wibauthuis. Maar, FLOOR komt ook op ander plekken in de Amsterdam.

Kijk op **HVA.NL/FLOOR** voor het actuele programma en meer informatie. Ook vind je daar onze contactgegevens voor als je zelf iets wilt organiseren of als je een goed idee hebt.

Van 6 juli tot 10 augustus is er i.v.m. de zomervakantie geen programmering, maar in het nieuwe jaar staat er weer van alles te gebeuren.

Een kleine greep uit het komende FLOOR-programma:

- 9 oktober Dag van de Duurzaamheid, diverse activiteiten
- 13 oktober Students that Matter Filmfestival (i.s.m. Movies that Matter en UAF)
- 27 oktober Halve Finale Research Award, 1 december Finale Research Award

Verder onder meer in '15-'16 het Groot UvA-HvA Dictee, cursussen van CREA, maandelijkse CollegeCafé's, AMFI modeshows, career-event, poëzie-festival, debatten over actuele onderwerpen en diverse gastcolleges.

TOT DAN!

MEET & SHARE | DEBAT | CULTUUR

Pagina 8

ACTUEEL

Bonnetjes

Dankzij *RTL Nieuws* liggen alle declaraties van het CvB op straat. *Folia* spitte ze voor u door en zet de opvallendste uitgaven op een rij. Van autokilometers tot vliegtickets naar Brazilië en een Gamma-vloerkleed.

8 – 15

ACTUEEL

Sober en doelmatig

We gaan nog even door over de bonnetjes; de leukste aankopen bij universiteiten elders in het land, de regels omtrent declareren, en: waarom moet er zo veel gereisd worden?

16

INTERVIEW

De politiek in

Emeritus-hoogleraar David Pinto heeft grote plannen: de Tweede Kamer in voor VNL. Want hij weet wel hoe het zit. ‘Maar ik moet oppassen dat ik mezelf niet als maatstaf neem.’

Colofon

Weekblad voor de HvA en UvA
Folia is in 2011 voortgekomen uit Folia (1948) en Havana (1996).

Redactieadres
Prins Hendrikkade 189b, 1011 TD A'dam, telefoon 020-5253981,

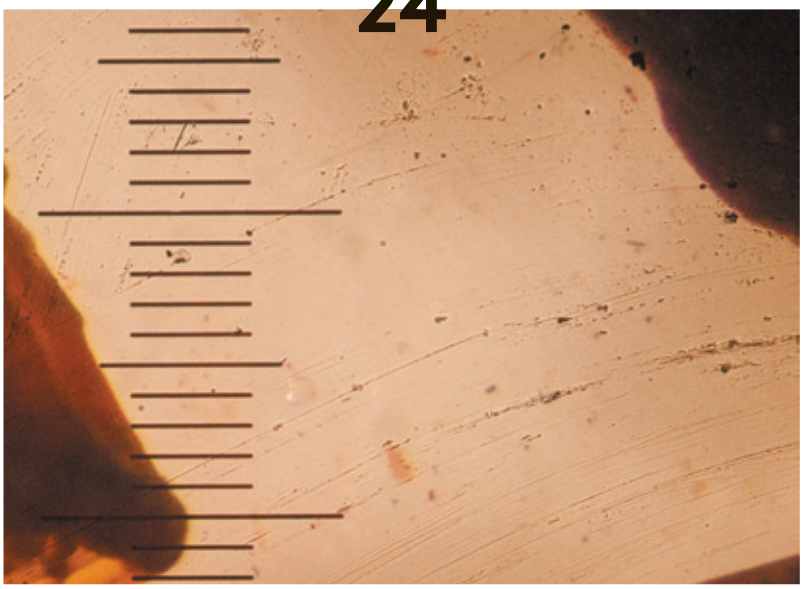
e-mail redactie@folia.nl
Hoofdredacteur
Altan Erdogan
Chef redactie Mirna van Dijk
Art direction Vruchtvlees
Cover Vruchtvlees
Redactie (print/web) Daan van Acht, Willem van Ewijk, Yannick Fritschy, Daniël Rommens (beeldredactie), Carlijn Schepers, Nina Schuyffel, Henk Strikkers, Bob van Toor, Stephan Vegelien, Steffi Weber Dirk Wolthekker
Aan dit nummer werkten mee Thomas van Aalten, Paul Bastianen, Bram Belloni, Hadjar Benmiloud, Hannah Fuellenkemper, Marc Kolle, Wout Nooitgedagt, Mats van Soolingen
Eindredactie / Correctie Mirna van Dijk, Harmen van der Meulen
Opmaak Carl Zevenboom
Uitgever Stichting Folia Civitatis
Redactieraad Linda Duits, Jurriaan Gorter, Jaap Kooijman, Sebas Veeke
Bestuur Esther Crabbendam, Damiaan Denys, Geleyn Meijer, Freek Rebel, Alexander Rinnooy Kan (vz), Bert Westenbrink
Secretariaat Stephanie Gude
Directeur Paul van de Water
Drukker Roularta Printing, Roeselare, België
Advertenties Bureau van Vliet, Zandvoort, 023-5714745, zandvoort@bureauvanvliet.nl

Voor advertenties binnen UvA en HvA: stephanie@folia.nl

Folia probeert altijd de rechthebbenden van fotomateriaal te contacteren. Hebben wij u niet kunnen bereiken? Mail dan naar redactie@folia.nl.

Inhoud

24

Heel oude poep

Jippe Kreuning is bioloog en archeoloog. Geen alledaagse combinatie. Zijn onderzoek bevindt zich op het snijvlak van twee disciplines: hij onderzoekt poep uit Middeleeuwse beerputten om te kijken wat men toen zoal at. Kappertjes, bijvoorbeeld.

30

Ode aan Louise

Student Hassina Bahadurzada meent dat ze zonder de niet-aflatende steun van gewezen collegevoorzitter Louise Gunning nooit zou zijn gekomen waar ze nu is.

32

Dutch dark side

The Dutch have always been proud of their so called tolerance, but seem to be increasingly uncomfortable with the black pages in their history – and alleged racist traditions such as Black Pete.

40

Alles voor Allah

Pabostudent Cleo van Toorenburg werd zo'n drie jaar geleden moslim. Lange tijd hield ze het geheim, uit angst voor afwijzende reacties. Inmiddels houdt ze haar gehoofddoekte hoofd trots omhoog: 'Dit ben ik en hier moeten ze het maar mee doen.'

En verder...

6-7 Het moment/ Navraag/De week
21 Column Thomas van Aalten
22 Objectief
29 Column Hadjar Benmiloud
35 Keys to the city
36 Op de tong
37 Lunchen met
38 Toehoorders
39 promoties/Hora est
44 stage
45 Prikbord
46 Wat doe je nu?
47 Overigens

Redactioneel
Sober

Altan Erdogan, hoofdredacteur *Folia*

We zullen het maar eerlijk toegeven: toen we ons als een stel losgeslagen journalistieke hyena's stortten op de berg bonnen die *RTL Nieuws* vorige week publiceerde, heeft deze hoofdredacteur één keer 's nachts iets in zijn slaap geroepen.
'Bitterballen!' schreeuwde ik – mijn vrouw dacht er het hare van.
De betreffende nachtmerrie was niet voor niks. Want stel je toch eens voor dat ook *Folia* in navolging van het College van Bestuur (CvB) elk halfjaar alle declaraties en bonnen openbaar moet gaan maken. Transparant zou het zeker zijn, maar fraai is het niet.
Nog deze week, tijdens het uitrekenen van de CvB-bonnen en bij het formuleren van een lijst superscherpe vragen voor het bestuur, bedachten we dat de redactie voor dit harde werken een beloning verdient. En dus bestelden we – die bon van Eurest Campus komt toch ooit op tafel – niet 100 maar 200 bitterballen voor onze zomerborrel op 1 juli.
Het CvB componeerde deze week een poëtisch en politiek antwoord op de vraag of ze haar eigen declaraties in 2013 en 2014 'als sober en doelmatig' beoordeelt, het uitgangspunt van de minister van Onderwijs. Letterlijk citaat (zie ook onze productie vanaf pagina 8): 'Volgens het CvB heeft, daar waar de soberheid te betwisten valt, de doelmatigheid geprevaleerd boven de soberheid.'
Als er – God verhoede – vragen komen over de kosten van Folia's zomerborrel, of als we mee moeten in een parlementaire enquête over álle kosten op UvA en HvA, zal ik het volgende onder ede verklaren: 'We rekenden ongeveer op honderd aanwezigen, voorzitter. Twee bitterballen per persoon was ons inziens sober. Achteraf zullen de meningen hierover verschillen. Over de doelmatigheid, die voor ons prevaleerde, hebben we geen moment getwijfeld. Bier of wijn drinken zonder een bodempje te leggen is niet te verantwoorden.'

www.foliaweb.nl
@Folia
FoliaNL
FoliaTV

Het Moment

Gerlien van Dalen van Stichting Lezen krijgt tijdens het Vaderschapssymposium op 19 juni de Vaderdagtrofee voor de campagne Vaders Voor Lezen.

foto Paul Bastianen / Vader Kenniscentrum

Navraag

Rob Andeweg

tekst Steffi Weber

Amsterdam krijgt er volgend jaar tijdelijk een campus bij: de Creative Campus EU2016. Projectleider Rob Andeweg vertelt wat studenten daar te wachten staat.

Waarom een nieuwe campus?
'Nederland is volgend jaar van januari tot juni voorzitter van de Europese Unie. Creative Campus hoort bij de culturele invulling van het voorzitterschap en verrijst voor tien weken op de Kop van Java-eiland. De HvA is een van de kernpartners van het project.'

Een soort pop-up-universiteit dus?
'Eerder een festival. Honderden studenten van hogescholen, universiteiten en kunstopleidingen uit binnen- en buitenland gaan aan de slag in een soort ministad met diverse paviljoens.'

Wat doen ze daar?
'Er komen presentaties, workshops, lezingen en debatten over de toekomst van Europa. De deelnemers buigen zich over opgaven ten aanzien van water, energie, grondstoffen, afval, voedsel, gezondheid en zorg én big data, maar het gaat ook over democratische innovatie: hoe organiseert Europa zichzelf in 2040?'

Hoe ziet de rol van de HvA eruit?
'We willen de ideeën van Europese studenten een podium te geven en vormen een schakel tussen enerzijds mbo-opleidingen en anderzijds de universiteiten, die natuurlijk ook bij het project betrokken zijn.'

En het HvA-paviljoen?
'Studenten bouwkunde produceren momenteel units van gerecycled plastic, mogelijk wordt het hele paviljoen daarmee gebouwd. De ruimte moet multifunctioneel zijn, we willen het paviljoen gebruiken voor debatten, maar ook voor presentaties van HvA-projecten: van de duurzame tegenwindauto tot de vierkante bitterbal.' ↙

Ad Valvas dacht deze week wat oe-la-la te brengen, maar kon niet op tegen de declaraties van het CvB.

326

pagina's aan declaraties maakte de UvA na een wob-verzoek openbaar.

24

uur waren acht redacteuren in totaal tezamen bezig met het categoriseren en invoeren van die bonnetjes.

2,10

euro was de kleinste declaratie, voor een 'supplement' bij een OECD-bijeenkomst.

De Week
In het hemd

tekst Henk Strikkers en Bob van Toor

Bent u maandag ook sliploos naar college getogen? Het was internationale No Panties Day – en Amsterdam is in de ban van de trend. VU-tijdschrift *Ad Valvas* kwam met een heus blootnummer (dat even kuis bleef als Abraham Kuyper, waarvoor complimenten) en studentenwielerclub Skits bleef maandenlang in hun hemdje staan. Pas halverwege het wielerseizoen kon men de koerstrui voor 2015 presenteren, omdat de nieuwe kledingsponsor nog langer bezig was dan de oude om zo veel mogelijk reclame op het pakje te persen.

In het Bungehuis weet men hoe de coureurs zich moeten voelen. Daar sneuvelt deze weken ruit na ruit, met als gevolg dat de banen van de rillende faculteitsmedewerkers niet de enige zaken zijn die er op de tocht staan. Ook het docentenbestand van geschiedenis stroomt leeg als een opengereten slagader, zoals sensatie-sufferdje *Het Parool* wist te melden zonder enige aanleiding.

Pijnlijker nog was de acute naaktheid die CvB-leden Hans, Dymph, Huib en zelfs Louise 'houdt het dan nooit op?!' Gunning moesten ondergaan – Queen Cersei kon er nog een puntje aan zuigen. Bonnetjes voor drie euro aan pinda's in een Braziliaans hotel – ons hart ging uit naar die arme Dymph die in een bloedheet Rio de Janeiro alleen op haar kamer een zakje nootjes achteroverslaat. *It sure is lonely at the top.*

Waar ligt de oplossing? Daarvoor richten we de blik even oostwaarts. De bètafaculteit crepeert immers al een jaartje naakt en beschaamd sinds haar mooie VU-ensemble werd afgerukt. Maar zie! De faculteit schittert met een nieuw, poepsjiek onderzoeksinstituut. Met telecommunicatiegigant Qualcomm kan ze voortaan alle academische spin-offs versieren. Dat zal wat gekost hebben; we zijn benieuwd hoeveel sponsors er op de gevel passen. ↙

Actueel *Bonnetjes CvB*

Na de bezetting de bonnetjes

tekst **Altan Erdogan**
foto **Bram Belloni**
infographics **Vruchtvlees**

De ene storm is nog niet gaan liggen, of de volgende publicitaire tornado dient zich al aan. De ingehuurde reputatiemanagers op het Maagdenhuis maken overuren; dit keer vanwege de declaraties van het College van Bestuur uit 2013 en 2014, die *RTL Nieuws* boven water haalde. Over businessclass naar Brazilië, perentaartjes bij NRC en postzegels kopen op de Overtoom.

Als chauffeur van het College van Bestuur (CvB) moet je goed kunnen rijden, uiteraard. Het is ook handig als je een beetje de weg weet in Nederland. De universiteitsbestuurders laten zich kriskras door Nederland rijden; van congres naar vergadering en van netwerkgesprek naar onderwijsinstelling.

Waar chauffeurs van het CvB ook extreem goed in moeten zijn, is wachten.

Tussen januari 2013 en december 2014 hebben deze chauffeurs namelijk in totaal 186.759 minuten gewacht. Dat is ruim 3113 uur, pakweg 18 weken (dag en nacht) wachten, verspreid over twee jaar. Wachten tot het congres is afgelopen, wachten op het einde van een werkdag, wachten tot het bestuurslid klaar is en weer op de achterbank plaatsneemt.

Dit wachten vergt veel geduld van de chauffeur, en het kost UvA-HvA handenvol geld. Op de facturen valt het onder het kopje 'Bedrag wachttijd'. 186.759 minuten wachten* kostte 99.676,45 euro, exclusief btw. In totaal bedroegen de kosten voor auto en chauffeur in twee jaar 297.951,57 euro, ex. btw. Bijna een ton betalen voor wachten. Dat is niet tegen de regels, zegt het CvB in een reactie. 'De wachttijd is een integraal onderdeel van de werkzaamheden van de chauffeur, aangezien op en neer rijden geen tijd scheelt,' stelt woordvoerder Marjolijn van Oordt. 'Het zal per persoon verschillen of dit als sober wordt beoordeeld.'

Daar zit hem de kneep. Want hoe werkt zoiets? Als het *RTL Nieuws* via de Wet Openbaarheid van Bestuur inzicht vraagt en krijgt in deze facturen, gaat iedereen – *Folia* incluis – met die getallen aan het rekenen. Uit die rekensommen volgt een beeld. Dat levert – vermeend – nieuws op, en een lawine aan reacties, tweets en lastige vragen. Voor je het weet zijn de reputatiemanagers van het CvB voortdurend in touw om het beeld bij te stellen, zoals afgelopen week.

Feitelijk helpt er in de beeldvorming geen moedertjelief meer aan. Stil blijven en hopen dat de storm overwaait, is voor het CvB geen optie. Ruim 100 duizend euro uitgeven aan wachten ís bijvoorbeeld moeilijk uit te leggen. Zeker als het gaat

om publiek geld, en al helemaal in een wereld waarin je eigen decanen knokken om hun studies in stand te houden, schoonmakers op de universiteit hun kleine flexcontracten dreigen te verliezen, tekorten door huisvestingskosten oplopen en studenten op het punt staan hun basisbeurs* kwijt te raken.

-student-
basisbeurs uitwonend 2015
€ 286,15 (per maand)

Nogal zinloos is het ook om uit te leggen dat bestuurders zich vanwege hun functie wel in de dure kringen van bedrijfsleven en politiek moeten bewegen ter meerdere eer en glorie van hun onderwijsinstelling. Natuurlijk: als je als rector magnificus bij een missie naar Brazilië (8.877,50 euro voor een reisarrangement) op de foto moet met de staatssecretaris van Onderwijs aldaar en die vraagt vriendelijk waar je verblijft, zeg je bij voorkeur niet dat je in het budgethotel een paar straten verderop zit - en dat je straks per fiets een hamburger gaat halen bij de McDrive. '*Dutch rules, you know.*'

En het CvB reist wat af: de leden volgen cursussen*, bezoeken congressen, nemen deel aan missies en ontmoeten collega's op netwerkbijeenkomsten en 'in het kader van teambuilding'. (zie kader op pagina 14).

-CvB-
cursus, reis en verblijf in New York
€ 7500,-

Als internationalisering van de onderwijsinstelling blijkbaar een prioriteit is, is in het grijze gebied tussen luxehotels en jeugdherberg nog altijd een scala aan keuzes te maken. En trouwens: er is een cao, en er zijn regels, hoe onduidelijk die soms ook zijn (zie pagina 13). En anders zijn er nog de uitgangspunten die minister Bussemaker enkele jaren geleden definieerde voor bestuurders in het onderwijs: Kort declareer doelmatig en sober.

De grabbelton aan bonnen en facturen van het CvB die vorige week via RTL openbaar is geworden – uitgeprint 326 A4'tjes – roept vragen op over die doelmatigheid, en over sober declareren. Alles doorvlooien en uitrekenen heeft wel iets weg van het doorzoeken van huisvuil met een vergrootglas. Je treedt binnen in de wondere en semi-private wereld van universiteitsbestuurders: wat eten ze, hoe reizen ze, hoeveel bellen ze mobiel (79,76 euro bij KPN in april 2014), welke boeken lezen ze, welke cursussen volgen ze. Maar ook: welke door de werkgever bekostigde gordijnen* hangen ze op – van de Hema in één geval. Best sober dus.

-CvB-
gordijnen in verschillende maten
€ 14,- (per meter)

Zo leren we dat een bestuurder dol is op peren-frangipanetaart (4,50 euro) die op de kaart stond bij het inmiddels gesloten café-restaurant van *NRC Handelsblad* op het Rokin. Ook de salade met wintergroenten aldaar was favoriet.

Etentje

We zien ook dat een Italiaans restaurant in het centrum wordt gefrequenteerd door het CvB. Tafelgasten daar zijn onder anderen voorzitters van HvA-domeinen, decanen van de UvA, en ook leden van de Centrale Studentenraad (CSR).

Dat laatste valt op, zeker omdat bij het bonnetje van het diner* met pen *CSR FNWI* is geschreven. Het etentje vond plaats in een periode dat er hevige discussie was over de toekomst van deze Faculteit Wiskunde, Natuurkunde & Informatica. Als het etentje bedoeld was om de CSR alsnog over te halen in te stemmen met de plannen van het bestuur, is dat mislukt. Sober? Mwah, bijna 50 euro per persoon. Doelmatig? Nee dus, maar dat is wijsheid achteraf.

-CvB-
diner met CSR FNWI
€ 340,- (7 personen)

Gamma

Doelmatig en volgens de regels lijkt ook de verhuizing van een collegelid in juli 2014. Totale kosten voor zowel het verhuizen (3.575 euro*) en de 'wederinrichting' van de nieuwe woning zijn 8.550,55 euro. 'Conform richtlijnen en regelingen', aldus het CvB. (Een ander lid van het CvB verhuisde ook, zijn verhuizing kostte trouwens slechts 1350 euro).

Dat de bestuurder eerst enkele maanden van zijn oorspronkelijke woonplaats in het oosten van het land per dienstauto naar Amsterdam is gebracht, laten we even buiten beschouwing, want dat wordt aardig gecompenseerd door de inrichtingskosten die hij declareert voor het huis.

-CvB-
kosten voor verhuizen inboedel
€ 3575,- (inc. btw)

Kijkt u even mee? Kleedje van de Gamma (met 34,75 korting nota bene), gordijnen van de Hema. Om de inrichting te completeren, komen daar bijvoorbeeld een Billy boekenkast* een Hemnes toilettafel van 199 euro en een Blankett handgreep (5,98 euro) van Ikea bij.

Je gelooft het bijna niet, voor iemand die rond de balkenendenorm verdient, zo sober. Dat hij de Zweedse spulletjes niet eigenhandig in elkaar zet, maar daar een monteur (6 uur, 42,50 euro per uur) voor inhuurt en dat óók declareert, is zeker doelmatig, maar wel jammer voor de beeldvorming.

Postzegels

Vragen stellen bij elke bon of factuur is toch al slecht voor het vertrouwen in de mens, merken we. Dus laten we de eerste keer een bon voor 105,30 euro aan postzegels, aangeschaft in februari 2014 bij een boekhandel op de Overtoom, liggen. Bij de derde keer een vergelijkbaar bedrag komen er toch vragen op. Hoezo postzegels? In 2014? Als er al brieven de deur uitgaan, dan toch geautomatiseerd? En hoezo koopt een lid van het CvB in twee

-CvB-
Billy boekenkast van Ikea
€ 24,95 (1 exemplaar)

AUTO-KILOMETERS

In totaal is in twee jaar
209.374
kilometer gereden

Dat was in 2013
94.319
kilometer

en in 2014
115.055
kilometer

Dat is 5,2 keer de aarde rond.

In juni 2014 zijn de meeste kilometers gereden: bijna
27.000

Dat is elke dag heen en weer naar Hamburg

WACHT-TIJD

In totaal is door chauffeurs in twee jaar
186.759
minuten gewacht

Dat was 3113 uur

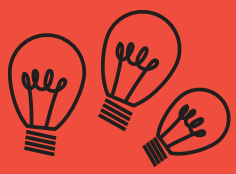
Ofwel 130 dagen

Ofwel gemiddeld vier uur en 1 kwartier per dag

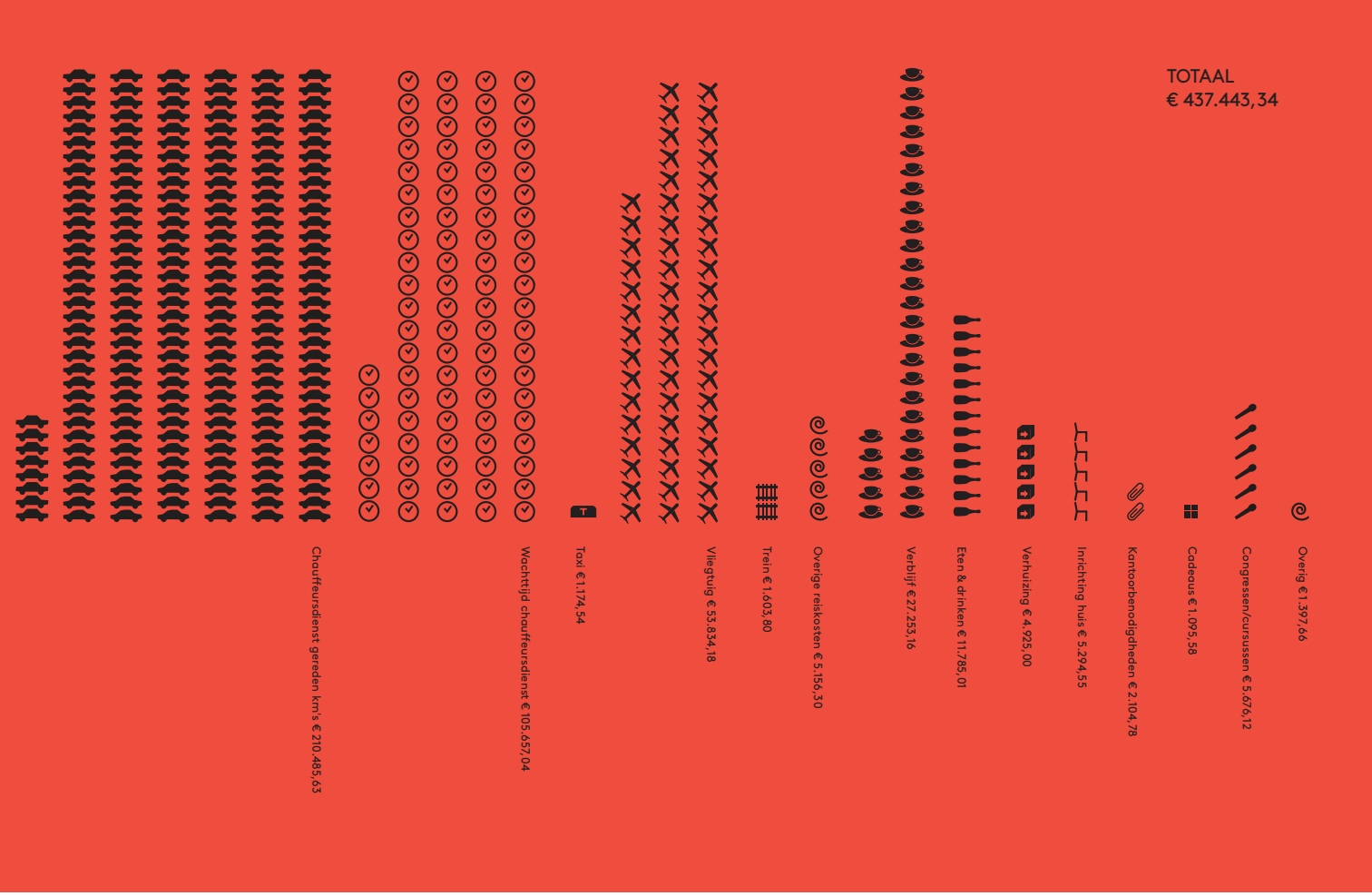
Dat staat gelijk aan de duur van
2000
voetbalwedstrijden

Het op laten branden van drie gloeilampen

Het halen van
111
studiepunten

jaar voor honderden euro's aan postzegels? Staan die postzegels misschien voor iets anders? Is *Folia* iets op het spoor?

De officiële reactie van het CvB is even sober als doelmatig, en haalt de onderzoeksjournalistieke romantiek die over de redactie waart in één klap onderuit: 'Dat is geweest voor het versturen van dissertaties naar andere universiteiten. Tegenwoordig gebeurt dit via de postdienst van de UvA.'

Doelmatig

Uiteindelijk zijn het niet de postzegels of de perentaartjes waarover het CvB tekst en uitleg is verschuldigd aan de academische gemeenschap. En het kan best zijn dat de tonnen chauffeurskosten, de reizen naar Brazilië, Parijs, Berlijn* of Peking en de diners in Hotel De L' Europe en het restaurant Bridges – *Inspired by Ron Blaauw* – legaal zijn volgens de wet, de regels en de afspraken. De kwestie is of het CvB dit soort uitgaven in deze tijd kan verkopen.

Op de vraag van *Folia* aan het CvB of de declaraties doelmatig en sober zijn, luidt het antwoord letterlijk: 'De declaraties zijn doelmatig te noemen. Of het in alle gevallen sober te noemen is, daar zullen de meningen over verschillen. Volgens het CvB heeft, daar waar de soberheid te betwisten valt, de doelmatigheid geprevaleerd boven de soberheid.'

Doelmatigheid gaat boven soberheid. Zoals eerder gezegd: het is moeilijk uit te leggen. Beter te volgen zijn de acties die het bestuur nu heeft ondernomen: de autokosten zullen worden aangepast, en alle declaraties van het CvB worden in de toekomst om het halfjaar via de UvA openbaar gemaakt.
Dan komt het publiek, net als de redactie van *Folia* de afgelopen week, veel meer te weten over de voorkeuren van het CvB. Zo bestelde de rector magnificus in januari afscheidscadeaus bij Bol.com. Tweemaal *Il principe* van Machiavelli (79,90 euro) en een keer het Machiavelli-kaartspel.

Doelmatig? Sober? In ieder geval passend voor iemand aan de top van een organisatie.

Half december 2014 doet ze nog een bestelling, een boek met een profetische titel. Het bonnetje voor deze vakliteratuur dient ze keurig in bij het administratief centrum: 16 euro en 99 cent.

Op dat moment tekenen de contouren van een roerig nieuw jaar binnen de Amsterdamse academische gemeenschap zich af.

De onvrede gist, maar Bungehuis en Maagdenhuis zijn nog niet bezet door actievoerders, en collegevoorzitter Louise Gunning is nog niet opgestapt.

Titel van het boek: *Waartoe is de universiteit op aarde?** ↙

-CvB-

kosten handbagage vlucht EasyJet naar Berlijn

€ 70,-

-CvB-

Boek: *Waartoe is de universiteit op aarde?*

€ 16,99

Die regels gelden hier soms niet

tekst **Willem van Ewijk**

De leden van het College van Bestuur hoeven zich niet aan de regels te houden die voor UvA-werknemers gelden. Maar bij navraag verklaart het CvB die regels zelf wel van toepassing en verzwakt daarmee haar eigen positie.

Is het wel onrechtmatig?

Toen de bonnen van de vier leden van het College van Bestuur op straat belandden klonk op de redacties van *RTL Nieuws*, en die van *Folia*, al snel dat de declaraties onrechtmatig waren. Maar is dat wel zo? De UvA heeft regels voor het declaratiegedrag waar haar medewerkers zich aan moeten houden. In de Regeling Kostenvergoeding 2007 staat dat UvA-personeel dat op dienstreis gaat alleen tweede klas treintickets vergoed krijgt. Volgens die regeling had de treinticket van Louise Gunning, die met de Thalys eerste klas op en neer naar Parijs ging, dus niet vergoed mogen worden. Als medewerkers van de UvA het vliegtuig pakken, dan wordt alleen hun ticket economyclass vergoed. Maar de leden van het college vliegen volgens de bonnen een paar keer businessclass. Zo reisde Dymph van den Boom voor 8.877,50 euro naar en in Brazilië, en vloog Louise Gunning businessclass naar New York om daar een bijeenkomst bij te wonen van UvA-alumni.

Toch ziet degene die goed naar de regeling kijkt dat er voor Van den Boom en Gunning geen vuiltje aan de lucht is. Bestuursleden van een universiteit zijn namelijk geen gewone medewerkers – zoals een secretaris, communicatiemedewerker, hoogleraar, of onderzoeker – en de Regeling Kostenvergoeding 2007 is een uitwerking van de cao Nederlandse Universiteiten, waarvan 'bestuurders expliciet zijn uitgesloten,' aldus beleidsmedewerker van de vereniging van universiteiten (VSNU)Johan Huysse. Ook volgens Loe Sprengers, een arbeidsrechtadvocaat die tot voor kort werkzaam was als bijzonder hoogleraar ambtenarenrecht te Leiden, is de cao 'niet automatisch van toepassing op bestuursleden.' Dat is deze alleen als die 'expliciet van toepassing wordt verklaard'. En daarvan is geen sprake. Of toch wel?

Het CvB verklaart de regeling soms wel van toepassing op zichzelf

Bij navraag is het het college zelf dat de Regeling Kostenvergoeding 2007 van toepassing verklaart op zijn leden. De woordvoerder van het CvB verwijst hiernaar voor vragen over de cursus die CvB-lid Paul Doop in New York volgde, en voor verhuis- en herinrichtingskosten van Hans Amman. Ze zegt dat daarbij een maximumbedrag van 5.445 euro aan herinrichtingskosten staat voorgeschreven, 'naast de feitelijke kosten van de verhuizer'. De zaak van Hans Amman wordt hiermee wel uitgelegd. Maar daarmee komen Gunning en Van den Boom weer in de problemen. Als de regeling ook op bestuursleden van toepassing is, dan zijn daarmee de regels voor eersteklas reizen, businessclass vliegtickets overtreden. Daarover zegt de CvB-woordvoerder: 'Uitgangspunt is dat er binnen Europa geen businessclass wordt gevlogen. Alleen naar verre bestemming buiten Europa wordt wel eens businessclass gevlogen. Bijvoorbeeld omdat het programma vrijwel meteen na aankomst (ondanks tijdsverschil) van start gaat en men direct na aankomst een voordracht moet houden of een discussie moet leiden.' Hoezeer er ook sprake kan zijn van jetlag en gegronde comfortover-

OP REIS MET HET CvB

Van februari 2012 tot en met december 2014 geeft het CvB bijna een ton uit aan reizen per vliegtuig en trein. De bestuurders vliegen een paar keer businessclass. Ook is een aantal dure groepsreizen gedeclareerd naar Berlijn, Perugia en Helsinki. Geformuleerde doelen zijn onder meer 'netwerken', 'teambuilding' en het uitwisselen van 'best practices'.
Opvallend is de reis naar Brazilië in juni 2013. Dymph van den Boom declareert daarvoor bijna 9000 euro voor een 'reisarrangement' naar São Paulo en Rio de Janeiro. Ze reist met een vijfendertigkoppige delegatie van onder meer de metropoolregio Amsterdam. Het CvB laat weten dat ervoor gekozen is om samen met de delegatie businessclass te reizen 'zodat tijdens de reis overleg kon plaatsvinden'. De afgelopen jaren verblijft Van den Boom volgens de bonnen ten minste drie keer in hotels die duurder zijn dan de maxima op de landelijke tarieflijst van de rijksoverheid. In 2012 geeft zij in Brussel 269 euro uit aan een kamer, terwijl het maximum voor alle steden in België op dat moment op 192 euro ligt, en in Glasgow 309,50 euro waar dat 156 euro mag zijn.
Voormalig bestuurder Paul Doop. Volgt in september 2013 een cursus aan Harvard Business School ter waarde van 5000 euro en declareert ook een bedrag van 2500 euro aan reiskosten, terwijl hij twee maanden later zal vertrekken uit het CvB om bij het Medisch Centrum Haaglanden en het Bronovo Ziekenhuis in Den Haag te gaan werken. Het lijkt erop dat de cursus, die een medisch karakter heeft, onderdeel is van zijn nieuwe baan. Het CvB bevestigt de connectie. Doop heeft een halfjaar (naast zijn vicevoorzitterschap van het CvB) onbezoldigd als plaatsvervangend lid van de Raad van Bestuur van het AMC gewerkt. Als dank daarvoor, en met het oog op zijn nieuwe functie, heeft hij de cursus in New York op kosten van de UvA mogen volgen.
In dezelfde maand, op 22 september 2013, vliegt toenmalig collegevoorzitter Louise Gunning voor bijna 5000 euro heen en weer naar China. Twee maanden later reist ze – ook voor een alumni-evenement – voor 3500 euro retour naar New York. Voor 3 overnachtingen daar declareert ze per nacht 386 euro, meer dus dan het maximum van 290 euro per nacht. **tekst** Nina Schuyffel

wegingen, deze staan niet in de Regeling Kostenvergoeding: er zijn geen uitzonderingen op de regel dat alleen economyclass wordt vergoed.

Dat betekent niet dat collegeleden niet businessclass mogen vliegen: de meerkosten van zo'n ticket moeten ze uit eigen zak betalen. Of doet het college aan *cherry picking*, en verwijst ze alleen voor bepaalde kostensoorten naar de Regeling Kostenvergoeding en andere niet? De indruk ontstaat dat het college zelf niet goed weet aan welke regels ze zich moet houden.

Van de tarieflijst buitenland mag worden afgeweken

Hielden de bestuurders zich eenmaal op de plek van bestemming wel aan de regels? Volgens RTL betaalden ze meer aan hotels dan de bedragen uit de tarieflijst voor dienstreizen buitenland, dat het ministerie van Binnenlandse Zaken opstelt voor rijksambtenaren. Dat is waar. Na haar eersteklasreis naar Parijs verbleef Dymph van den Boom twee nachten in het Best Western Trocadero, vlakbij de Eiffeltoren, voor een nachtprijs van 159,50 euro. Daarmee zat ze dertien euro boven het voorgeschreven tarief voor dienstreizen naar Parijs. Toen Van den Boom in Glasgow verbleef betaalde de UvA 309,50 per nacht voor een kamer in het met Chesterfields gemeubileerde Hotel du Vin aan de Devonshire Gardens. Dat is bijna twee keer het voorgeschreven bedrag op de tarieflijst (156 euro).

Even bellen met het ministerie van Binnenlandse Zaken, dat de tarieflijst opstelt, leert dat de tarieven niet als gulden regel moeten worden gehanteerd. 'Het kan zijn dat er een duurder hotel wordt geboekt met een goede reden. Als goedkopere hotels zijn volgeboekt, of omdat de andere congresgangers allemaal in hetzelfde hotel zitten,' zegt woordvoerder Frank Wassenaar, die benadrukt dat hij alleen voor het Rijk spreekt. 'Universiteiten hebben hun eigen cao, en dus hun eigen regels,' zegt hij. 'Maar op het ministerie is het zo dat de directe leidinggevende kan goedkeuren dat er een duurder hotel wordt geboekt.' Wassenaar geeft een voorbeeld: 'In Rusland gelden er bepaalde bedragen per stad, bijvoorbeeld Moskou, Irkoetsk, Kazan. Vervolgens staat er een bedrag voor de rest van Rusland dat veel lager is dan het bedrag dat geldt voor overnachtingen in de steden op de lijst.' Als een ambtenaar toch in een stad moet overnachten waar de hotels duurder zijn dan de 58 euro die staat voor dit 'overige Rusland', 'dan maakt de Reisregeling buitenland een uitzondering,' aldus Wassenaar.

De regels die wel gelden zijn niet openbaar dus niet te controleren

De leden van het College van Bestuur zijn dus uitgesloten van de cao, en het zijn geen rijksambtenaren. Zijn er dan

wel regels waar de bestuursleden van UvA en HvA zich aan moeten houden? Volgens arbeidsrechtadvocaat Loe Sprengers worden deze voorwaarden vaak vastgelegd in de arbeidsovereenkomsten met individuele bestuursleden. Het kan dus goed zijn dat ieder collegelid bij zijn aanstelling andere afspraken heeft gemaakt met de Raad van Toezicht.

De Raad van Toezicht is vrij om af te spreken wat hij wil in individuele overeenkomsten, of vast te leggen in richtlijnen die gelden voor alle leden van het CvB. Volgens Loe Sprengers is het niet verplicht deze regels openbaar te maken ('Alhoewel daar wel wat voor te zeggen zou zijn.') en bij de individuele arbeidscontracten hoeft dat al helemaal niet.

De VSNU benadrukt dat er geen landelijke regelingen zijn voor het declaratiegedrag van leden van het bestuur van een universiteit. 'De VSNU heeft wel een gedragscode opgesteld voor goed bestuur, maar daarin staat niets over de bedragen die gedeclareerd mogen worden,' zegt VSNU-woordvoerder Bastiaan Verweij. 'Bestuursleden moeten verantwoording kunnen afleggen aan de academische gemeenschap, en sommige universiteiten zijn daarom in hun jaarverslagen heel open over de onkosten,' zegt Verweij.

Moeten de bonnen van universiteitsbestuurders openbaar worden? 'In de richtlijnen van goed bestuur staat *an sich* niets over bonnen, maar wel dat het belangrijk is dat kennis van het handelen van het bestuur wordt vergroot en dat transparantie belangrijk is,' zegt Verweij. Het college heeft, na publicatie van de bonnen door RTL, besloten om de declaraties per halfjaar openbaar te maken op de websites van UvA en HvA.

De meningen zullen verschillen

Die transparantie zou ook helpen bij het naleven van de beleidslijn van minister Bussemaker, die bepaalt dat onderwijsgeld sober en doelmatig moet worden besteed. Het is geen wet, en geen regeling, en je kunt er dus ook niet over procederen. Dus zelfs als het CvB een bacchanaal aanricht, of zoals bij het aanstaande afscheid van Louise Gunning een tram afhuurt waarmee de afgetreden collegevoorzitter door Amsterdam zal worden gereden, zal er niet meteen sprake zijn van onrechtmatig gebruik van overheidsgeld. Maar is het sober? Het College van Bestuur speelt met dezelfde vraag, ook waar het gaat om de ritjes met chauffeur. CvB-woordvoerder Marjolijn van Oordt laat weten dat die doelmatig zijn, omdat ze 'tijdswinst opleveren'.

Of de gemaakte kosten sober zijn, daar zullen de meningen volgens Van Oordt over verschillen. Minister Bussemaker heeft aangekondigd de omstreden bonnen nader te gaan bekijken. ↙

WAT OPVALT ELDERS IN HET LAND

Universiteit Utrecht – ongeveer 500.000 euro
De bestuurders van de Universiteit Utrecht maken de meeste kilometers: vierhonderdduizend. Dat is twee keer zoveel als de UvA. Men declareert ook nog eens 40.000 euro aan taxibonnen. Als er geen dienstauto beschikbaar was, reisde Hans Amman - destijds vicevoorzitter aan de UU, nu CvB UvA - per taxi naar zijn huis. Kosten: 160 euro per rit.

Radboud Universiteit – 2877 euro voor een stoel
Het gloednieuwe collegelid Wilma de Koning nam geen genoegen met de bureaustoel die ze van de universiteit kreeg en bestelde een designbureaustoel voor bijna drieduizend euro. Als ludieke actie bood studentenpartij AKKUraatd het CvB een reguliere bureaustoel van 25 euro aan.

Maastricht University - netjes
Als enigen maken de Maastrichtse bestuurders vrijwel standaard gebruik van het openbaar vervoer, ook voor relatief verre reizen als naar Amsterdam. Daarnaast maken de leden van het CvB gebruik van hun eigen auto voor het standaardtarief van 19 cent per kilometer, ook voor ritten naar Groningen.

Erasmus Universiteit – 998 euro voor toneel
Tijdens een studiereis met decanen ging het Rotterdamse CvB naar het toneelstuk *Warhorse*. Veertien tickets kostten bijna duizend euro.

TU Delft – 180.000 euro per jaar
De TU Delft huurt geen bedrijf in, maar heeft zelf twee dure Mercedessen in eigendom en twee chauffeurs in dienst. Dat kost de TU, inclusief onderhoud en brandstof, bijna twee ton per jaar.

Radboud Universiteit - verkeersboetes
Het is tegen de eigen declaratieregels maar de chauffeur van het CvB mag verkeersboetes voor vergoeding indienen. Dat deed hij zes keer, de hoogste boete is 229 euro, hij reed 26 km per uur te hard.

Vrije Universiteit – 27.000 euro hotelkosten
VU-rector Frank van der Duyn Schouten begon als interim-rector aan de VU en de VU vond het, toen die periode twee jaar duurde, niet nodig om hem te laten verhuizen vanuit Ridderkerk. Daarom werd hem toegestaan maximaal vier nachten per week in het Novotel Hotel op de Zuidas te slapen. **tekst** Henk Strikkers

‘GOED TERECHT-KOMEN IS EEN KEUZE’

tekst **Willem van Ewijk**
foto’s **Mats van Soolingen**

Dat hij zeventig-plus is (zijn precieze leeftijd is omgeven door mysterie) weerhoudt emeritus hoogleraar David Pinto er niet van om met de partij Voor Nederland een carrière in de Tweede Kamer te ambiëren. Een gesprek over de rol van zijn afkomst, zijn on-Nederlandse ambitie en zijn niet-aflatende werklust. ‘In het Hebreeuws zeggen we: orde is de helft van het werk.’

David Pinto
GEBOREN IN MIDELT, MAROKKO

'Het gevaar is dat ik mezelf als meetlat neem'

In de woonkamer van zijn statige huis vlakbij het Vondelpark zegt hij dat de academische gemeenschap zich veel bewuster moet zijn van haar verantwoordelijkheid. Ook studenten ('De elite van morgen!') zouden moeten begrijpen dat ze hun opgedane kennis kunnen gebruiken om de maatschappij beter te maken. Laat ze een voorbeeld nemen aan hem, David Pinto. Het is een paar dagen nadat Voor Nederland (VNL) – de partij van oud PVV-Kamerleden Joram van Klaveren en Louis Bontes, met oud-advocaat Bram Moszkowicz als aanstaand lijsttrekker – heeft aangekondigd dat de bijzonder hoogleraar interculturele communicatie aan de UvA op de lijst komt voor de Tweede Kamerverkiezingen.

Een hoogleraar in de politiek, dat kan best, vindt Pinto. De Joodse Pinto die opgroeide in het Marokkaanse dorpje Midelt, naar Israël verhuisde en daar meevocht in de Zesdaagse Oorlog, ziet politiek als zijn plicht. Maar niet alle hoogleraren hoeven met de kennis als wapen de politieke arena te betreden. 'Dat een hoogleraar heel goed onderzoek doet, wil nog niet zeggen dat hij ook aanvoelt waar de politieke discussie over gaat,' zegt hij over zijn vakbroeders. Pinto kan dat wel. Naar eigen zeggen adviseerde hij Frits Bolkestein over het vreemdelingenbeleid, en trainde Pim Fortuyn voor zijn mediaoptredens. Sinds hij meer dan vijfentwintig jaar geleden in *de Volkskrant* de term 'doodknuffelen van allochtonen' introduceerde, is hij een van de leidende stemmen in het Nederlandse vreemdelingendebat. Naast al die activiteiten zorgde Pinto er altijd voor dat hij zich kan bezighouden met het Inter-Cultureel Instituut, waarmee hij bedrijven en overheden adviseert over hoe ze om moeten gaan met cultuurverschillen. Verschillen die hij maar al te goed kent. Hij groeide op in een andere tijd, in een andere land. 'In Midelt werd de geboorte niet geregistreerd,' legt hij uit. 'Zoals iemand ooit over me zei: "Hij weet heel veel, maar niet hoe oud hij is".' Pinto toont een sluwe glimlach.

Hij vertelt over hoe hij bij VNL terechtkwam. 'Toen Louis Bontes zich had teruggetrokken vanwege Bram Moszkowicz ging ik naar hem toe om met hem te praten. Ik vroeg: "Louis, wat is dit?" Daarna zei ik tegen hem, "Ik ben nieuwsgierig, dus ik ga het ook aan Joram vragen." En toen kwam Joram bij mij thuis, met Johan Driessen. Dus het voltallige bestuur kwam ineens bij mij op bezoek. Ooh, dacht ik, aah.' Pinto kijkt met ondeugende ogen door de kamer. Ze kwamen hem verleiden om zich bij VNL aan te sluiten. En daar was Pinto wel voor in, zegt hij: 'Net als de PVV probeert Voor Nederland de problematiek van niet-westerse migranten, met name moslims, aan de orde te stellen zonder de krampachtige angst om politiek incorrect over te komen.' Maar VNL heeft ook oplossingen en de partij is milder dan de PVV. 'VNL verbiedt de Koran niet.'

Wilders gaat volgens u te ver, maar u heeft wel steeds meer kritiek op de islam.

'Ik zie met name na 11 september dat groeperingen in de islam dingen gaan zoeken om rechtvaardiging te vinden voor verschrikkelijke dingen. Ik vind nog steeds dat je de religie mag aanhangen die je maar wilt, maar dat stukje extremisme aangevuld met premoderne waarden, dat is een giftige combinatie. Je kunt moslims hebben die in een gezonde omgeving opgroeien en ontzettend liberaal zijn. Als je een moslim hebt die in een achtergestelde barbaarse Berberse omgeving opgroeit, dan wordt het heel gevaarlijk. Dan kan het uit de hand lopen en tot criminaliteit en fundamentalistisch geweld leiden.'

U bent zelf van Berbers-Joodse afkomst. Bent u met premoderne waarden opgegroeid?

'Heel erg: bij mij ging het precies hetzelfde. Je neemt de waarden over van je omgeving. Op school kreeg ik te horen dat als iemand niet doet zoals jij doet, je hem gewoon in elkaar moet slaan. Dat deed ik dus ook en daar heb ik heel veel spijt van. Mijn vader heeft me een keer bijna doodgeslagen. Omdat ik nee tegen hem zei. Ik pakte speelgoed af van een ander kind, en mijn vader riep van een afstandje dat ik het terug moest geven. Toen ik weigerde, bleef hij bij de deuropening staan. Vader wachtte tot ik terugkwam en gaf mij zo'n ontzettend harde klap dat ik aan de andere kant van de hal bleef liggen. Toen ik wakker werd vroeg ik mijn moeder: "Wat is er gebeurd?" Volgens haar had ik er om gevraagd.'

Prima toch? Criminele Marokkaantjes moeten toch gewoon een pedagogische tik krijgen?

'Dat helpt niet. Weet je waarom niet? Om te beginnen, zij weten ook wat wij weten: hier mag je niet slaan. Zodra je ze slaat, dan gaan ze naar de politie. En als mensen zo ver gaan dat ze zich niet alleen misdragen maar ook crimineel worden, dan is slaan niet meer de oplossing. Hoe hard kun jij slaan in vergelijking met het circuit waar zij in zitten?' Pinto meent dat de oplossing dieper ligt, en wijst op de door hem uitgevonden participatiecontracten met drie pijlers: taal, arbeidsoriëntatie en maatschappijoriëntatie. Op de ochtend

'Dat is typisch Partij van de Arbeid. Zo hypocriet!'

cv David Pinto

Geboren in Midelt, Marokko
Datum onbekend
1962 Verhuisd naar Israël, leraar op een basisschool
1967 Vecht in de Zesdaagse Oorlog en verhuist kort daarna naar Nederland
1976 Doctoraalexamen Semitistiek Talen en Culturen van het Nabije Oosten
1982 Richt het Inter-Cultureel Instituut op
1988 landelijke bekendheid als hij in *de Volkskrant* schrijft dat in Nederland allochtonen worden doodgeknuffeld
1993 Promotie aan de Rijksuniversiteit Groningen
1998 Bijzonder hoogleraar interculturele communicatie UvA
2002 Pinto stond korte tijd op nummer twee op de lijst van Leefbaar Nederland
2014-2015 Dagelijkse column op GeenStijl.nl
2015 aansluiting bij VNL
David Pinto heeft vier kinderen.

dat minister Asscher deze invoerde belde hij Pinto erover: 'Zie je wel dat ik naar je geluisterd heb?'

Maar die participatiecontracten bestonden nog niet toen u naar Nederland kwam. Hoe bent u dan toch goed terechtgekomen?
'Je kunt ervoor kiezen. Kijk naar de Joden en de Chinezen in de Verenigde Staten. Ze behouden hun kernidentiteit als Jood of Chinees, maar openen heel goed de ogen en oren naar de omgeving. Ze vragen zich af: wat vindt men hier belangrijk? Toen ik van Marokko naar Israël verhuisde was de overgang niet zo groot. De overgang van Israël hiernaartoe, dat was pas een overgang. Ik solliciteerde en solliciteerde. Wat ik ook probeerde, het lukte me niet om een baan te krijgen. Ze zeiden dat ik te veel gestudeerd had, dat ik overgekwalificeerd was. Dus ik was gedwongen om goed diep te gaan zoeken wie ik nou precies was. Mijn ouders waren zo analfabeet als twee deuren. Mijn vader had een klein schuurtje waar hij schoenen verkocht die hij had gemaakt van kapotte autobanden.' Hij zegt het met de bravoure van een Amerikaans politicus. Pinto volgde in Rabat de rabbijnsopleiding en vertrok op zijn twintigste naar Israël waar hij begon te werken als leraar op een basisschool. Hij huwde een Nederlandse vrouw met wie hij uiteindelijk naar Nederland kwam.

En dan zegt minister Bussemaker dat we af moeten van het idee dat iedereen alleen maar hogerop wil.
'Dat vind ik ronduit dom. Iemand als Bussemaker die zelf het onmogelijke heeft gedaan om minister te worden, zegt nu *"Fais ce que je dis, pas ce que je fais"*, doe wat ik zeg, maar niet wat ik doe. Dat is typisch Partij van de Arbeid. Zo hypocriet! Ze nemen genoegen met het feit dat je vmbo'er bent. Als ik dat had gedaan, was ik nooit hoogleraar geworden.'

Dachten ze vroeger: die David Pinto zal het nooit ver schoppen?
'Nee. Ze wisten dat ik heel goed kon leren.'

Maar dan zal Bussemaker het toch niet over u hebben gehad?
'Dan vind ik het heel vreemd. Juist van een minister van Onderwijs zou ik hebben verwacht dat ze zou zeggen: "Trek je niets aan van je omgeving, probeer als je ambitie hebt om hogerop te komen, mijn steun heb je. En lukt het niet, dan is dat niet erg." Pinto's gedachtes gaan snel. Hij hakt zijn zinnen in stukjes, als iemand die gewend is dat zijn gesprekspartners hem soms niet kunnen volgen. 'Het spreekwoord, "Doe maar gewoon dan doe je al gek genoeg", zegt veel over de mentaliteit. In Israël en Amerika is het helemaal niet erg als je je jezelf op je borst klopt. Wat men in Nederland niet waardeert is dat mensen die excelleren dat ook laten zien.'

Zijn uw collega's jaloers op u?
'Jalousie de metier bestaat in ieder beroep, dus ook onder professoren. Collega-hoogleraren, die al twintig jaar verbonden zijn aan de universiteit klagen dat het ze nooit is gelukt om een eigen theorie te ontwikkelen, laat staan een eigen methode.' Pinto laat zijn woorden bezinken. 'Ik heb ze beide ontwikkeld,' zegt hij. 'Tot en met China zijn ze heel populair, de structurentheorie over verschillen tussen mensen, en een methode hoe om te gaan met de verschillen en het behoud van je eigen-

‘Ik roep jaloezie op en dat snap ik heel goed’

heid. En dat terwijl ik mijn instituut en hoogleraarschap altijd parttime overal naast heb gedaan. Dat roept jaloezie op en dat snap ik heel goed.’

U bent wetenschapper, politicus en schrijver. Hoe combineert u dat dan allemaal?
‘Er is onderzoek gedaan naar wat iemand productief maakt. Ze vonden vijf factoren.’ Pinto staat op en pakt zijn agenda. Achterin het boekje zit een lijstje. ‘De vijfde,’ herinnert Pinto zich al, ‘is kunnen genieten. En dat kan ik dus ontzettend goed,’ zegt hij. En hij leest de andere op: ‘Geloof, durf, doorzettingsvermogen en zelfkritiek. Ik ben heel gedisciplineerd. Als ik mezelf iets voorneem dan doe ik het ook. Toen ik ja had gezegd om een column te schrijven voor *GeenStijl* deed ik dat tot verbazing van iedereen zeven dagen per week. Dus iedere dag, inclusief zondag. Stef Blok vroeg mij een keer: “slaap jij nog?” Toen zei ik: “meer dan jij”. Ik kan heel effectief, heel snel denken, en ik ben heel geordend. Ook mijn huis is opgeruimd.’ Pinto maakt een wijds armgebaar door de kamer. ‘In het Hebreeuws zeggen we: orde is de helft van het werk.’

Twintig jaar geleden zou David Pinto ook al op de lijst komen voor de Tweede Kamerverkiezingen. VVD-leider Frits Bolkestein had de achttiende plek op de VVD-lijst voor hem gereserveerd. ‘Ik wilde de vreemdelingenportefeuille,’ zegt Pinto, maar Bolkestein weigerde. ‘Hij zei, wij hebben binnen de VVD besloten die portefeuille niet aan een buitenlander te geven.’ Daarop trok Pinto zich terug.

Krijgt u die portefeuille bij VNL wel?
‘Daar ga ik van uit.’

Hebben jullie dat besproken?
‘Nooit zo.’

Maar Moszkowicz en Van Klaveren willen die vreemdelingenportefeuille zelf toch ook?
‘Dat weet ik niet. Ze weten hoeveel ervaring ik daarin heb en hoeveel ik daarvan weet. Joram vertelde me dat toen ik aan de Van Eeghenstraat woonde en hij aan de VU studeerde, hij bij mij thuis kwam om over zijn scriptie te praten.’ Pinto schatert. ‘Dat wist ik niet meer.’

Als u de vreemdelingenportefeuille niet krijgt, dan wilt u niet meer op de lijst voor de Tweede Kamer?
‘Ja, maar zo gaat het niet. Wij hebben nu zo’n goede verstandhouding. Met wat ik gedaan heb, wat ik gepubliceerd heb, kan ik me niet voorstellen dat iemand zegt: “Nee, laat mij het maar doen, ik weet iets meer dan jij.”’ David Pinto lijkt te willen zeggen dat de jonge honden van VNL beter kunnen luisteren naar een ervaren hoogleraar als hij. Maar ouderen moeten soms ook hun oren openen voor jongeren, zoals bij de bezetting van het Maagdenhuis, vindt Pinto. Hij haalt een passage uit de Talmoed aan: ‘“Van mijn vrienden heb ik meer geleerd dan van mijn leraren. En van mijn leerlingen nog meer.” Ik vind het niks om te zeggen “Houd je kop en ga maar gewoon studeren”. Het zijn geen kinderen meer’.

VNL wil dat het onderwijs meer op kennisoverdracht gericht is. Minder rendementsdenken dus?
‘Mensen moeten tijd nemen voor zelfontplooiing. Mark Rutte deed acht jaar over zijn studie. En dan zeggen mensen: “Ja, maar hij is een beetje achterlijk.” Dat vind ik dus niet.’

Studenten mogen van u weer acht jaar over hun studie doen?
‘Dat vind ik wel.’

Maar wie zou dat moeten betalen als ze acht jaar studeren?
‘We willen met VNL het aantal ministeries terugbrengen naar zeven topministeries, clusters. Weet je hoeveel je daarmee bespaart?’

Nee. Maar daar wilt u dus al dat collegegeld mee gaan betalen.
‘Ik heb voor mijn vier kinderen appartementen gekocht zodat ze rustig kunnen studeren. Ik wilde niet dat ze op een studentenkamer gingen wonen. Een ander die dat niet heeft, die moeten we steunen. Want als we niets doen gooien we heel veel *human capital* weg. Door een gift? Misschien. Maar we moeten uitzoeken of het makkelijker is om mensen geld te lenen tegen gunstige voorwaarden. Zodra iemand het prima voor elkaar heeft kan die een beetje terugbetalen.’

U heeft zelf naast het werk gestudeerd en uw proefschrift geschreven. U kunt ook zeggen: zoek het uit, als je het echt wilt en echt kunt dan plan je het gewoon goed.
‘Ja. Ik ben gepromoveerd in anderhalf jaar tijd, terwijl ik een gezin en een sociaal leven had. Een van de hoofdstukken van mijn proefschrift heb ik in één nacht geschreven. Maar het gevaar is dat ik mezelf als meetlat neem. Er hoeft er maar een te zijn die zegt: ja, maar ik ben niet zoals jij, of ik kan het niet zoals jij. Kijk, en dan houdt het op.’ ↙

THOMAS VAN AALTEN

Welkom, vaarwel

Het collegejaar is over. Dit is de sfeer die hoort bij een feestje dat eindigt: de luidruchtigste bezoekers blijven over, de schoonmaker boent al de vloer en de lichten zijn aan. Ik sta er middenin. De organisatoren (lees: collega's) rennen langs om de voorraad (de studenten die door mogen) in de gaten te houden, en is de kas wel geteld (staan alle cijfers in SIS)? De laatste dienbladen gaan rond (de laatste herkansingen). Het is zo'n sfeer van een zwoele avond met open deuren en het gekwetter van vogels die door de motregen heen fluiten om te laten weten: hallo, de zomer begint. Je dwaalt wat door de hal. 'Fijne vakantie, mijnheer.' 'Jullie ook. Maak er wat van.'

Voor het eerst in zes jaar doe ik geen studieloopbaanbegeleiding meer. Ik geef straks alleen nog les, coördineer enkele modules en ga een studie volgen. Alle jaren SLB waren leuk, maar dit jaar – de genadeslag – was wel de beste afsluiter. Collega's vragen wel eens naar 'de ideale propedeusestudent'. Maar mijn ideale student bestaat niet. Dat is een groep, een *chain gang*. Jongens met petjes achterstevoren, meisjes met moeilijke merktassen, verveelde havo-tieners, late twintigers van het mbo, kinderen van stukadoors, kinderen van advocaten, Westfriezen, kinderen van BN'ers uit Watergraafsmeer. De diversiteit maakt ze ideaal.

Mijn ideale student bestaat niet

Dankzij mijn SLB-klas 122 was het dit jaar wel een erg goed feest. Ik hoef niet onthouden te worden, maar het zou toch mooi zijn als ze over tien of twintig jaar denken: 'Verhip, dat ene jaar, toen hadden we zo'n bebaarde vent in een pak. Bij hem deed onderwijs soms pijn en je Word-documenten stonden altijd vol rode commentboxen, maar je was altijd welkom.'

Een hartelijk welkom aan het begin en een hartelijk vaarwel aan het einde. Dat is het minste wat je je gasten kunt leveren. ↙

Objectief

Windballen

tekst en foto **Daniël Rommens**

Er zijn twee soorten strandgangers. Zij die subiet vrij nemen van werk en studie als het kwik boven de 25 graden komt en zich langzaam laten garen door de brandende zon. En natuurlijk zij die met kaplaarzen en windjack tegen een stevige zuidwesterstorm in lopen tot de zoute tranen langs de oren van het gezicht waaien. Het was niet duidelijk welke soort op het beachvolleybaltoernooi van Jong UvA en Jong HvA afkwam. De zonnebril was in elk geval niet nodig en de meeste ballen gingen uit vanwege hevige rukwinden op het Science Park. De jonge medewerkers van de hogeschool en universiteit namen alvast een voorschot op de immer uitblijvende zomer, met het zand tussen de billen en gezonde wraps uit een hippe foodtruck. ↙

SMASH
plus 10
gala
OFFICIAL SIZE
GALA BP5163S
SMASH PLUS 10
NEDERLANDSE
VOLLEYBAL BOND

Wetenschap

Beerput, open u

tekst **Bob van Toor**
foto's **Bram Belloni**

De geschiedenis kan wel wat meer leunen op harde feiten, vindt archeobotanicus Jippe Kreuning. Voor zijn onderzoek naar Middeleeuwse eetpatronen onderzoekt hij daarom plantenresten uit beerputten. 'Archeologie is niet alleen wit marmer. Soms is het versteende stront.'

In een opslagruimte onder in het FNWI-gebouw staat de inhoud van veertig middeleeuwse beerputten. Deze voorlopers van onze porseleinen wc-pot zijn opgegraven in het centrum van Deventer. En ze kunnen ons veel vertellen over de levens van de mensen die daar in het verleden leefden, zegt Jippe Kreuning (22), terwijl hij voorgaat tussen de hoge kasten.

Het ruikt aards in de opslagruimte, als een lege voetbalkleedkamer. De student loopt een grote koelcel in, naar een stapel kratten gelabeld 'Archeologie Deventer'. 'Ook leuk als fietskrat,' lacht hij, terwijl hij er een wit potje uit vist. Er zit zwarte modder in, onder een klein laagje water. Het oogt niet vies – 'al waren er wel een paar die best stonken'. Al het materiaal is met emmers vol uit de beerputten gehaald, legt Kreuning uit. Dat materiaal wordt vervolgens gezeefd, gezeefd en nog eens gezeefd, tot in steeds kleinere potjes, die eindigen onder Kreunings microscoop.

Kruidnagel

Kreuning doet onderzoek naar vegetatiegeschiedenis, om precies te zijn: naar pollen. Die microscopisch kleine sporen van planten doorstaan namelijk niet alleen de menselijke spijsvertering, maar ook de tand des tijds uitstekend. 'Uit historische bronnen is veel bekend over geschiedenis, maar over materiële cultuur en eetgewoonten blijven de boeken vaak vaag. En dat terwijl juist daarin de normen enorme veranderingen doormaakten.' Deventer was immers een Hanzestad, die handel

dreef met bijvoorbeeld Scandinavië. ‘De kans dat er in die stad bijzondere producten werden geconsumeerd is best aanwezig.’

Zo is bekend dat er in 1540 Portugezen op de Antwerpse specerijenmarkt kwamen met kruidnagel uit hun koloniën in Azië, vertelt Kreuning. ‘Dat is voor zover we weten de eerste keer in Noordwest-Europa. Maar kruidnagel was al veel langer hier bekend, via de Arabieren. Het zou toch enorm spannend zijn om in een beerput van vóór dat jaar sporen van kruidnagelpollen te vinden!’

Pollen

Als molenaarszoon leerde hij al vroeg de ins en outs van een antieke windmolen kennen, in Iran zocht hij een zomer lang naar de oudste molens ter wereld en historicus-presentator Redmond O’Hanlon is zijn idool. De historische interesse van Jippe Kreuning ligt een stuk hoger dan gemiddeld op het Science Park, waar hij een vertrouwd gezicht is. Na een bachelor bèta-gamma en een in de archeologie rondt Kreuning er nu zijn master Biological Science af.

Een goed geconserveerd bouwwerk of skelet is bekend terrein voor veel archeologen, plantenresten in beerputten veel minder. Zoals Kreuning zegt: ‘Archeologie is niet alleen wit marmer. Soms is het versteende stront.’ De onderzochte periode – de oudste put stamt uit circa 840, de jongste uit 1875 – is voor biologen dan weer ongebruikelijk. Op het kruispunt van twee wetenschappen kan Kreuning met behulp van zijn bètavaardigheden een bijzondere bijdrage leveren aan het inzicht in een alfa-onderwerp.

Hoewel archeologen doorgaans ‘ineenkrimpen en angstig om zich heen kijken als er iets natuurwetenschappelijks langs komt,’ volgens Kreuning, was de afdeling archeologie van harte bereid hun interdisciplinaire oud-student aan een onderwerp te helpen, toen hij er aanklopte. ‘Kim van Straten, directeur van Diachron, het archeologisch bureau van de UvA raadde me aan even te bellen met haar man, de stadsarcheoloog van Deventer. “Pollen?” zei hij. “Daar heb ik nog wel twaalf kratten vol van staan.” En zo kwam ik terecht in de beerputten.’

Rendementsdenken

‘In Deventer zijn ze heel veel lelijke gebouwen aan het weghalen in het oude centrum,’ gaat Kreuning verder, terwijl hij met een potje gezeefde poep in de hand de trappen van de faculteit beklimt. ‘Sinds 2006 is archeologie commercieel: de verstoorder betaalt. Dus als iemand nieuwbouw op een perceel wil neerzetten, moet hij betalen voor archeologische graafwerkzaamheden op het stuk grond dat ze willen gaan bebouwen. De aannemer wil niet dat er een schat onder de grond wordt gevonden: ze willen zo snel mogelijk bouwen.

Het geld voor dat soort opgravingen gaat sindsdien steeds meer naar bedrijven die zo’n opgraving het snelst doen, en die bedrijven concurreren daar ook op met elkaar. Het is het ultieme rendementsdenken.’ Niettemin werd er veel historisch materiaal verzameld, onder meer uit maar liefst 148 beerputten. ‘De gemeente had veel te veel monsters. Die acht kratten

vol overtollig materiaal mocht ik wel hebben; ik heb geen financieel belang.'

De keuze voor een interdisciplinair onderzoek is deels idealistisch voor Kreuning. De kloof tussen alfa's en bèta's, de 'two cultures' in C.P. Snows beroemde woorden, moet veel vaker overbrugd worden, vindt hij. 'Conservatiebiologie en archeologie hebben bijvoorbeeld dezelfde wetenschapsfilosofische basis, maar toch is er maar heel weinig interactie tussen de twee velden. Ik mis de filosofische kant van de wetenschap bij biologie, bij archeologie willen ze weer te weinig met de harde feiten.' Als hij straks zijn literatuurscriptie moet schrijven, gaat hij het zo recalcitrant mogelijk aanpakken, zegt hij met een grijns. 'Ze verwachten hier dat je iets schrijft over DNA, maar ik ga denk ik eens een paar politicologen vragen hoe zij aankijken tegen evolutie.'

Zuurkasten

Met glanzende ogen en een weemoed waarin hij nauwelijks onder doet voor O'Hanlon, de excentrieke schrijver-presentator waar hij groot fan van is, vertelt Kreuning over de maatschappelijke discussies die honderd jaar geleden werden gevoerd door de grote denkers op het gebied van de biologie. Grote namen als Thomas Huxley, ook wel 'Darwin's bulldog' genoemd, en de Russische edelman-revolutionair Peter Kropotkin debatteerden over de waarde van de evolutietheorie, 'maar ook over vragen als: zou je met behulp van biologische inzichten de ideale staat kunnen vormen?'

Als interdisciplinaire archeobotanicus – de officiële titel van zijn huidige wetenschapsgebied – is Kreuning een academische zeldzaamheid. Dat is niet altijd zo geweest, vertelt hij. Sterker nog: veel van de grondleggers van de archeologie waren biologen. 'Albert Egges van Giffen, de oprichter van het Van Giffen Instituut voor Prae- en Protohistorie, nu het archeologisch centrum van de UvA, was bioloog. In het Binnengasthuis staan nog altijd allemaal laboratoria waar de archeologen werkten. Het staat al jaren leeg. Als ze worden gesloopt zou dat erg zonde zijn – ze hebben daar de beste zuurkasten van de UvA!'

Vikinggraf

'Die Tatsachen bleiben, die Interpretation schwankt', luidde het motto van Van Giffen: de feiten blijven, waar interpretatie varieert. Ook Kreuning is een aanhanger van die woorden. Wat zijn onderzoek toe kan voegen, vindt hij, is de verbinding van een alfa-onderwerp met de feitenkennis van bèta-onderzoek: harde feiten gecombineerd met de stellingen van de geschiedwetenschap. 'Neem het Oseberg-schip in Noorwegen. In dat Vikingscheepsgraf werden behalve allerlei voorwerpen, paarden en kostbaarheden ook de skeletten van twee vrouwen gevonden, wellicht moeder en dochter. In een samenleving die we voorstellen als een patriarchale machocultuur. Bovendien vonden Noorse wetenschappers DNA in hun botten →

JIPPE'S BEKNOPTE POLLENGIDS

'Pollendeterminatie kan zelden de soort plant identificeren. Meestal is alleen de familie herkenbaar, soms alleen het genus. Dus niet de zomereik, *Quercus robur* maar wel een eik: *Quercus*.

'Het *Anthriscus Cerefolium*-type pollen omvat bijvoorbeeld kervel.'

'Capparis spinosa: het kappertje! Als je kappertjes eet, zit je hele buik vol met dit pollen.'

'Syzygium aromaticum: het pronkstuk van mijn pollenvondsten: de kruidnagel. Uit de Molukken meegenomen door de VOC.'

'Een Ruwe Pissebed *(Porcellio scaber),* te herkennen aan de drie even grote knobbels op zijn hoofd en de ietwat knobbelige rugschildjes.'

Meer weten? Kijk Jippe's filmpje op folia.nl.

haplogroep, dat uit Iran afkomstig is. Het gebied waar ook mijn molens staan,' zegt hij vrolijk. 'Misschien was het een Perzische prinses, maar hoe eindigde zij in een negende-eeuws Vikinggraf? Daar houden de biologische feiten op, en gaat de interpretatie van de geschiedenis verder.'

Toch moet je ook met de 'harde' feiten uiterst voorzichtig zijn, weet hij. In een monster uit een beerput uit 1340 vond hij bijvoorbeeld één pollenkorrel van de kruidnagelplant. 'Is dat een teken dat die specerij werd aangevoerd via de zijderoute, of slechts dat iemand in 2015 zijn schep niet goed heeft schoongemaakt?'

Hij gaat zijn werkruimte binnen: een piepklein kamertje met rijen microscopen tegen drie van de vier muren. Studenten zitten schouder aan schouder in petrischaaltjes te turen in doodse stilte.

Halve pissebed

De inhoud van elk wit potje uit de kratten wordt in het Science Park nog eens gefilterd; 'dan brandt Annemarie van het lab met een sterke base alles weg dat geen plantenpollen is', legt Kreuning uit. 'Pollen zijn bijna onverwoestbaar.' Andere minuscule sporen uit het verleden die het overleefden vormen een bescheiden stapeltje naast zijn microscoop. Een gestreepte potscherf, handig om de paar decennia dat een beerput werd gebruikt exact te dateren. Verkoolde zaadjes en visgraatjes. Ook die laat Kreuning onderzoeken; de vissoort zegt immers iets over het dieet van middeleeuwse Deventenaren. De halve pissebed die hij vond kan door een chirurgijn zijn voorgeschreven – ze golden als medicijn tegen bedplassen. Alles kan relevant zijn: 'Mijn begeleider was eens bij een diner en realiseerde zich ineens dat we nog een plant misten – omdat hij die aan het eten was. Hij bracht de volgende dag het kappertje van zijn bord mee, uit zijn mond gespaard. Kappertjes zijn in feite de bloemknoppen van de plant, dus ze laten pollen achter in de beerputten. Eén heel oude zat er helemaal vol mee, daar moet iemand gewoond hebben die enorm van kappertjes hield.'

Kreuning legt een monster van een beerput uit de veertiende eeuw onder de microscoop. 'Dit is een graankorrel. Dit, met die stipjes erin, dat is kool, zoals je zou verwachten. Dit… dit is gewoon een beetje troep. Ah, en dit is een overblijfsel van een coprofiele schimmel; een aanwijzing dat er ergens poep in de buurt is geweest. In een beerput niet heel verrassend, natuurlijk,' besluit hij droogjes. Hier een boekweitzaadje, daar saffloer – een goedkope vervanger van het veel duurdere en exotische saffraan – en regelmatig brassica-pollen: kool. Geen verrassende onderdelen van het proto-Nederlandse eetpatroon, maar niettemin harde bewijzen dát het in Deventer werd gegeten rond dat jaartal. 'En dan is het een kwestie van de hoeveelheid pollen van elke soort op je glasplaatje tellen, tot je het hele plaatje hebt. Baan voor flinterdunne baan speurt Kreuning het af. Het is inefficiënt, geeft hij toe, 'maar dat is hoe het gaat. Al verlies ik, als ik na vijf hele potten nog niks interessants hebt gevonden, soms wel een beetje de moed.'

Houten poeptonnen

Pollenonderzoek mag niet erg glamoureus zijn, Kreunings zoektocht naar het eten van Deventer en de levenswijze van haar bewoners is een betrekkelijk ongerept wetenschapsgebied. De student pakt een van de weinige artikelen erbij waar hij zich op kon baseren – in het Deens. 'Dit kreeg ik doodleuk van mijn professor. Dat kon ik wel, toch? Maar als je het hardop aan jezelf voorleest is het wel te begrijpen.' *Duftarkaeologi*, luidt de titel: archeologie van geuren. 'De ontdekking van een middeleeuwse latrine is niet uniek,' schrijft de auteur van het stuk enigszins opgewonden over een opgraving van twee houten poeptonnen in Odense, 'maar onderzoek ernaar heeft enorm potentieel om ons heel dichtbij de contemporaine mens te brengen. Hun dieet en gezondheid wordt door de inhoud uitstekend geïllustreerd. Maar wat de aandacht vooral op de vondst in Odense richtte, was dat de *geur* van de latrine nog steeds om de tonnen heen hing toen de bedekkende aarde werd afgepeld.'

De grondleggers van de archeologie waren vaak biologen

Hoe nieuw zijn vorm van onderzoek is, blijkt wel uit het feit dat soms niet eens duidelijk was hoe pollen van verschillende kruiden en eetbare planten er onder een microscoop uitzagen. Om te weten wanneer hij in een beerput dille aantrof, en wanneer kruidnagel, moest hij dus zelf een oplossing bedenken. Kreuning pakt zijn bak met referentie-slides erbij. 'Ik heb een kruidnagel, gewoon gekocht bij de Albert Heijn, naar de mevrouw van het lab gestuurd. Zij heeft de pollen eruit gehaald en op deze plaatjes geprepareerd.'

Als het monnikenwerk achter de microscoop gedaan is, wil Kreuning zijn bevindingen gaan combineren met literatuuronderzoek. Er staan boeken klaar over materiële cultuur, eetgewoonten, en zelfs een compilatie van alle weersgesteldheden die zijn opgetekend in de afgelopen vierduizend seizoenen. 'Deze zomer ga ik daarmee in de tuin zitten, om mijn data naast de bekende geschiedenis van Deventer te leggen: dan komt het echt archeologische gedeelte. Sommige monsters bevatten heel veel pollen van heide. Ik kan me voorstellen dat ze dat vroeger gebruikten om af te vegen. De geschiedenis van het wc-papier, daar moet ik me ook nog in gaan verdiepen.'

Wat er allemaal uit gaat komen is dus nog de vraag. Eén ding staat al vast: het zal niet alleen onze feitenkennis van het verleden een beetje versterken, maar ook de fragiele band tussen de alfa- en de bètawetenschappen. ↙

HADJAR BENMILOUD

Spelen

Jarenlange conditionering door vriendinnen, tijdschriften en films galmt door mijn hoofd terwijl ik geconcentreerd niet-kijk hoe hij zijn t-shirt uitdoet. Hij lokte me uren geleden mee met een uitnodiging voor een barbeque die niet bestond. Nu kijken we de openingsscène van *Up,* over een man en vrouw die hun hele leven bij elkaar blijven. 'Zo romantisch.' Hij weet waar mijn zwakke plek zit. Hij kijkt als een engeltje, dus is waarschijnlijk duivels. Nu raakt zijn knie mijn heup en durf ik niet te ademen.

Wie zegt dat ik me aanstel, kan een stomp verwachten. Probeer maar als meisje/vrouw niet afgestompt door je liefdesleven te gaan, terwijl je continu te horen krijgt dat mannen alleen maar seks willen, en dat je de meeste kans maakt op affectie door steeds je uiterlijk te veranderen en te verbeteren. Maar niemand kan alle vrouwen zijn, en dit is natuurlijk vooral bedacht om make-up te verkopen. Ondertussen zijn er helaas genoeg lullen die liegend en bedriegend door het leven gaan. Toch maar het zekere voor het onzekere nemen, dus. Het superzekere. Ik fiets direct naar huis, voordat zijn vastberaden handen in mijn haar me onzeker maken. Direct, na een dagdeel of twee.

Pandapunten sparen is zo slecht niet

Terwijl tijdschriften, films en vriendinnen me de dagen daarna vertellen dat ik paranoïde ben en echt eens over mijn ex moet raken, komt er ook een gerucht via een gemeenschappelijke kennis. Dat hij de openingsscène van *Up* ook bij haar heeft opgezet, na een niet-bestaande barbeque. Dat 'ie alles ontkent. Dat hij zegt: 'Ik snap niet waarom ze dacht dat ik haar wilde, ik heb haar weggestuurd.' Dat hij dus precies is wat hij niet wilde lijken. Tja.

Pandapunten sparen is zo slecht niet. Maar toch, ik koester elk restje naïviteit. En blijf geloven: mannen en vrouwen zijn niet zo verschillend. Maar jongens... dat blijft een ander verhaal. ↙

Opinie

LOUISE GUNNING IS EEN HELDIN

Er werd wel gezegd dat Louise Gunning geen hart voor studenten zou hebben, en daarom geen geschikte voorzitter was. Geneeskundestudent Hassina Bahadurzada ergert zich aan dat beeld. Voor haar is Gunning een vrouw uit duizenden.

illustratie **Marc Kolle**

In september 2011 begon ik aan de studie geneeskunde, met op dat moment geen idee wat deze opleiding mij allemaal zou gaan brengen. Een bachelor verder kan ik met veel trots zeggen dat ik binnen een faculteit studeer waar mij als student de ruimte is geboden om het onderwijs er te helpen ontwikkelen.

Een streven dat de UvA in 2013 in haar onderwijsvisie opnam, is binnen het AMC waargemaakt; samen met een medestudente heb ik onder begeleiding van twee docenten een honoursprogramma ontwikkeld. Deze twee docenten, Bart Koot en Gabor Linthorst, hebben mij geleerd wat het betekent om hart voor de student te hebben. Bij de gratie van deze heren ben ik begonnen, maar gaandeweg heb ik vele andere helpende handen toegereikt gekregen. Waaronder ook een, voor *Folia*-lezers welbekende, hand. Die van oud-collegevoorzitter Louise Gunning.

Terug naar 6 december 2013. De eerste sneeuwval van het jaar. Ik besluit, aangezien ik nog altijd de weg kwijtraak, iets eerder van huis te gaan voor de lunch bij *De Tafel van Twaalf*, een initiatief van Louise Gunning. *De Tafel van Twaalf* is een bijeenkomst voor honoursstudenten binnen de UvA waarbij de studenten met een vooraanstaande gast om de tafel gaan, om zo bekend te raken met de sfeer die gepaard gaat met een belangrijke lunch. Aangekomen in de Academische Club ben ik de enige. Enkele minuten later word ik vergezeld door een vriendelijk ogende vrouw van middelbare leeftijd. Mijn extra tijd besluit ik te gebruiken om online beurzen te zoeken voor mijn initiatieven binnen het AMC. Uiteraard, sociaal dier dat ik ben, maak

ik mijn buurvrouw deelgenoot van mijn zoektocht. ‘Hoe ontplooi ik initiatieven zonder geld?’ Mijn buurvrouw kijkt op van haar iPad en glimlacht; ‘Kom jij maar met goede ideeën, dan komt het geld vanzelf wel.’ Het optimistische antwoord ontlokt me een glimlach. De gasten druppelen binnen, mijn buurvrouw staat op en stelt zichzelf voor als collegevoorzitter Louise Gunning.

Op 19 maart 2014 zit ik licht ontmoedigd achter mijn laptop; het concretiseren van mijn initiatief, het honoursprogramma, loopt vast op geld. Ik weet niemand anders die ik om raad kan vragen dus google ik het e-mailadres van Louise Gunning. Om 12.09 uur verstuur ik een mail. Laptop dicht, boeken erbij; het is tentamenweek. ’s Middags overheerst de nieuwsgierigheid toch, ik open mijn mail en ja; een antwoord van Louise Gunning-Schepers, 12.23 uur. Ik open hem snel en lees de antwoorden op al mijn vragen, inclusief namen van mensen die mij verder kunnen helpen. Vol nieuwe energie schrijf ik deze mensen aan en voor het einde van de dag ben ik weer *back on track*.

Op 9 december 2014 is het dan eindelijk zover; mijn initiatief is in de lucht en ik mail en nodig mevrouw Gunning uit voor ons eerste diner op 13 februari 2015. Ik krijg een felicitatie en een acceptatie van de uitnodiging terug.

Op 13 februari 2015, als ik arriveer in de Academische Club zijn alle ogen van mijn medestudenten op mij gericht. ‘Heeft onze gast al afgezegd?’ Het Bungehuis is namelijk bezet. Ik kijk op mijn mobiel, maar er is geen bericht. Even later loopt Louise Gunning de Academische Club binnen. Op haar mobiele telefoon heeft ze speciaal voor de gelegenheid Whatsapp geïnstalleerd – zodat ze de groep studenten niet teleur hoeft te stellen, maar ook haar bestuur niet in de steek laat.

Het is de vrouw die mij weer op gang hielp toen ik was vastgelopen

De weken en maanden erna stroomt het nieuws vol met protesten en verhalen, maar toch drukt deze vrouw mij op het hart dat ze er voor me is als ik haar nodig heb.

19 april 2015 komt het bericht over het opstappen van de collegevoorzitter. Op internet laat iedereen van zich horen, zo ook een medestudent. Een collegevoorzitter ‘zonder hart voor studenten’ zou niet geschikt zijn voor die positie. Het berichtje irriteert mij. Maar een tegenbericht blijft uit. Ook ik zwijg.

De vrouw zonder hart voor studenten, waar mijn medestudent aan refereert, heb ik toch anders beleefd. Het is de vrouw die mij weer op gang hielp toen ik was vastgelopen. De vrouw die ondanks de crisis op 13 februari 2015 haar verschijning maakte op mijn diner, omdat ze wist hoe hard ik daarvoor gewerkt had. De vrouw die zo veel over zich heen kreeg, maar mij er toch op wees dat ik bij haar terecht kon als ik haar nodig had.

In juni 2015 loop ik weer vast. Nu is het niet zozeer geld, maar vermoeidheid. Misschien te jong in een te volwassen wereld terechtgekomen, maar hoe dan ook: op zaterdagmiddag doe ik weer een beroep op het postvak van mevrouw Gunning. Zondag krijg ik een mail terug dat ik maar even langs moet komen en dinsdag mag ik bij een kopje thee mijn hart luchten.

Wat zou mijn medestudent verstaan onder een hart voor studenten? Voor mij is dat iemand die je aanmoedigt om van een abstract idee tot een concreet plan te komen. Iemand die er voor je is wanneer het allemaal wat ingewikkelder wordt. Maar bovenal iemand die zichzelf op de achtergrond positioneert zodat jij de omgeving kunt verkennen zonder er alleen voor te staan. Louise Gunning? Dat is een heldin. ↙

Hassina Bahadurzada is masterstudent geneeskunde.

International

International students, teachers and scholars make up a crucial part of Amsterdam. Their news and views.

AGAINST PREJUDICE

Prejudice is everywhere, even in the Netherlands. Slavery, Black Pete, higher unemployment rates for minorities; no subject is off limits in the Humanity in Action summer school in the Anne Frank House. 'I already knew the Netherlands was racist.'

text **Willem van Ewijk**
photos **Daniël Rommens**

The Dutch were a lot more heavily involved in the slave trade than their history books show. Alex van Stripriaan, Professor of Caribbean History at Erasmus University Rotterdam, is happy to share some inconvenient truths in his talk on the Dutch slave trade. 'When I was studying for my final exams at high school,' the sixty-one year old professor says, 'only one sentence in our history books was dedicated to the Dutch involvement in the Atlantic slave trade: "Slavery was abolished around 1860 in the Dutch West Indies and the Dutch East Indies."' 'Full stop,' he emphasizes. In Dutch history books, slavery was an American thing. The thirty-five attending students giggle nervously. They are in the Anne Frank House as participants of a yearly summer school organised by Humanity in Action, a non-profit organisation that promotes respect and a better understanding of diversity and human rights. After Van Stripriaans talk, the participants, mostly American and Dutch students (and two from Bosnia) will listen to another speaker. In the four-week programme, they will listen to rabbis, documentary filmmakers, Holocaust-survivors, activists and transgenders talk their way through all the prejudice they still see in society.

The speakers try to highlight prejudice where it is less expected: the prejudices we all hold ourselves, perhaps without even knowing it. 'Racism is considered as so "not Dutch" that many people automatically think it's not a problem. But the figures show something different,' Van Stripriaan says. He points out that the unemployment rates among Dutch citizens from Caribbean or Suriname descent are still much higher than the Dutch average.

'I always thought of the Netherlands as a colour-blind country,' Danijel Cakaric, a twenty-six year old history teacher from Bosnia and Herzegovina reflects after Van Stipriaans lecture. 'So I was surprised to learn the Dutch had prob-

Humanity in Action fellows Julia van Boven, Demarttice 'Martti' Tunstall, Ashley Chin and Danijel Cakaric are taking a break in the garden of the Dutch Amnesty International headquarters in Amsterdam.

lems with segregation and with white schools and black schools and all that.'

Black Pete

'Foreign students understand very well what's wrong with Dutch society,' Kno'Ledge Cesare, a poet and activist says while waiting for his turn to stand behind the lectern and talk. 'People are ready to see other people's prejudice. But I'm sure they'll tell me to back off if I were to touch upon their own nation's flaws.' Cesare is notorious for protesting against the appearance of the 'Black Pete' figure during the Dutch celebration of Saint Nicholas Day, Amsterdam's patron saint. A feast is celebrated annually with the giving of gifts to children, just like the celebration of Santa Claus in the United States. Instead of elves, however, the Dutch version of Santa Claus is assisted by black men dressed in sixteenth-century costumes, sometimes wearing big golden earrings. Increasingly, people are beginning to associate the tradition with slavery. These *Zwarte Pieten* behave clumsily and are subordinate to Saint Nicholas, who is consistently represented as a white man. 'As a kid, I liked the feast and the presents and I wanted it to be celebrated twice a year. Then my classmates started calling me Black Pete because of my so-called fat lips. I felt uncomfortable,' Cesare says. He no longer considered Saint Nicholas Day to be a celebration anymore. Many years later Kno'Ledge Cesare would be arrested on multiple occasions for protesting in a t-shirt with the slogan '*Zwarte Piet is Racisme*' ('Black Pete is Racism') printed on it.

'Racism is considered as "not Dutch"'

While Kno'Ledge Cesare is talking, Humanity in Action founder Judith Goldstein, a New York City based historian and writer, watches the faces of the participants. Do they understand what has just been said? Then she looks back at Cesare who is waving his arms in the air as the excitement grows. 'Instead of listening to us with empathy, people would shout at us and tell us Black Pete is not racist.'

'People said to me: "Who are you to judge?"' Kno'Ledge Cesare explains that he is a citizen of the Netherlands and for that, 'one of the shareholders of the country', as he calls it. He states that he has the right to discuss traditions just as much as any other Dutchman. 'We're dealing with a society that is brainwashed from childhood on to think about each other with prejudice!' he

Kno'Ledge Cesare in his 'Zwarte Piet is Racisme' t-shirt

shouts. Even before he's finished talking, the students start applauding and cheering.

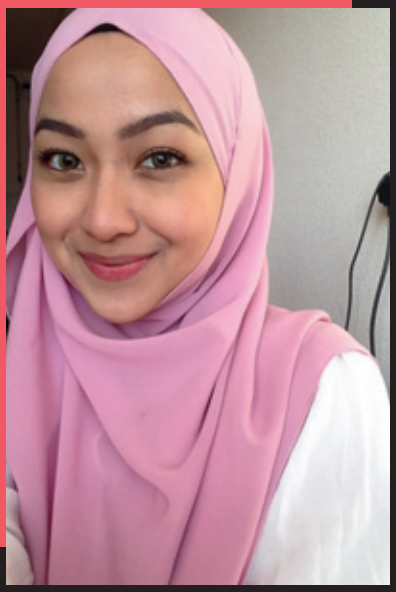
Concentration camps

Does this summer school change the views of the participants? Martti already knew about Black Pete he says, sitting down next to Danijel with a plate full of salad and some bread. He is a twenty-two year old Columbia University linguistics student from Mobile, Alabama. He heard about the Black Pete controversy on Facebook. Back home in Alabama, black people talk about it on the street. 'I already knew the USA was racist, and I knew the Netherlands was racist as well,' Martti says. Bosnian Danijel admits he never heard about Black Pete before. The lectures did not change his view on prejudice in Bosnian society. He already knew Bosnians were prejudiced. 'But for totally different reasons then in the Netherlands. In Bosnia, 99 percent of the population is white. They hold a prejudice mostly for religious reasons,' the young history teacher, who grew up during the Balkan wars, explains. 'Bosnians don't like to acknowledge their prejudice,' Danijel concludes. Is it because in Bosnia, talking about prejudice automatically means digging into the traumatic, recent past of the Bosnian war?

Next speaker Satko Mujagić, a Bosnian himself, wants to make sure he has the attention. 'Do you really want to hear about what happened in '92?' the tall and healthy looking man in his forties asks his audience. Once again, the students are seated in the lecture room in the Anne Frank House. They gather around Mujagić, a survivor of Bosnian concentration camps Omarska and Manjača. Mujagić rolls his 'r.' His Bosnian accent can easily be confused for Italian. When Mujagić tells the audience about his father trying to feed him to keep him alive, about hearing the screams of people being tortured ('That was the worst part of life in the camps.') the participants listen with their mouths open. Satko Mujagić is clear about what prejudice can lead to: 'It is like an Auschwitz survivor told me: "When you see people running and shooting in the streets it's already too late."' ↙

'People said to me: "Who are you to judge?"'

Opinions, questions, suggestions, or want to share your 'Keys to the city'? Email bob@folia.nl

Keys to the city

AISHA KAMAL FASHA
(22, International Business & Management)
From: Malaysia

Great outdoors

'Since I live on Prins Hendrikkade, practically across from the Nemo building, its rooftop is a great place to chill on a beautiful day. My roommate and I will bring some snacks and just sit there and talk, enjoying the view and the weather – if it's nice of course.'

Feels like home

'Everything here is vastly different from my home in Malaysia. We don't even have four seasons there, it's always summer! But what *is* familiar is all the water surrounding the city. Although the canals might not be exactly the same, I live on an island back home so water is definitely something familiar.'

'My dad told me to bring stroopwafels'

Best bite

'Considering the price of a meal in the city centre, I mostly cook for myself. But I've been to a sushi restaurant three times already that serves the best sushi – way better than I ever tasted in Malaysia. It's called Miu, near the Dam.'

Hidden treasure

'I tasted my first stroopwafel during the HvA introduction days. It was probably the best stroopwafel I've ever tasted in my life though perhaps things just taste better when they're free? Since then I've been trying different brands, but none are as good as the ones I got at school. The second best would have to be the ones at HEMA. When my parents came to visit I got them to taste, too. They brought some stroopwafels home and finished them within a week! My dad told me to bring home more when I go back to Malaysia next week.'

Crazy Dutch

'Since there are more Indonesians here than Malaysians, the first question I often get asked is "Are you Indonesian?" A little annoying, but I don't blame the Dutch: we South Asians can tell the difference, but to Europeans we probably look alike. It makes me happy when people guess I'm Malaysian the first time. That happens once in a while too.' ↙

NEGRONI

Misschien was het Graaf Camillo Negroni, misschien zijn verre neef Pascal Negroni in Parijs. Het is niet moeilijk voor te stellen hoe één van deze macho's rond 1920 de barman opdroeg zijn *Americano* niet met sodawater, maar met pure gin aan te lengen. De cocktail van rode vermouth (18%), Campari (25%) en gin (40%) was het resultaat, populair bij liefhebbers van bittertjes en dronkenschap.

PASTIFICIO

Hoewel Eddy Spaghetti trots het Italiaanse woord voor 'pasta-fabriek' op kaart en ruit heeft staan, gebruikt het restaurant voornamelijk gedroogde pasta. 'Alle pasta voor een heel restaurant maken zou niet te doen zijn,' aldus de chef. Daarom maakt hij alleen de ravioli vers – en dat doet hij zeker niet onverdienstelijk.

BIETJES IN GIN

Breng 1 liter water met 1 liter appelcider-azijn, 4 el zeezout, 2 el suiker, 4 el gin en een el lavendel aan de kook totdat de suiker is opgelost en de lavendel geurt. Kook rauwe bietjes tien minuten, en doe ze met peperkorrels, gedroogd koriander- en mosterdzaad, rozemarijn en dragon in gesteriliseerde potten. Overgiet met het gezeefde vocht.

Folia Magazine ontvangt graag je restaurant-recensie en vergoedt bij plaatsing tot € 50,-. Maximaal 270 woorden, kaders zijn welkom, maar niet verplicht. Mail je recensie (met prijzen) naar **redactie@folia.nl** en de originele bon naar Folia, Stephanie Gude, Prins Hendrikkade 189b, 1011 TD Amsterdam.

Op de tong

Eddy Spaghetti

Krugerplein 23

De nieuwste parel in de kroon van ondernemer Riad Farhat belooft een stukje zonnig Italië in de Transvaalbuurt. De *high-concept* zaken (de Biertuin, Bukowski, Smokin' Barrels) van Farhat en zijn Wijzen uit Oost vormen de buitenposten van de *gentrification*, steeds dieper Oost in.

Om een steentje bij te dragen aan het missiewerk, moet de yup in de buidel tasten: de gin-tonics doen een tientje per stuk. Er staan maar liefst twintig soorten op de kaart, want hoewel *pastificio* Eddy graag mediterraan wil overkomen, met marmeren bar en enorme wijn- en sterkkasten, kennen de horecabreinen achter het concept hun pappenheimers. De Amsterdamse G&T-hype voelt inmiddels behoorlijk uitgekauwd, maar gelukkig staan er ook champagnecocktails en vermouths op de kaart – de negroni, in al zijn bitterheid mijn grote favoriet, kost € 7,75.

Zelfs de bietjes op de heerlijk knapperige bruschetta zijn gedrenkt in gin, maar dat overheerst niet. De ricotta, munt en gebakken pancetta ook niet trouwens – misschien moet dit voorgerecht iets minder koelkastfris geserveerd? Daarna volgen de pasta's – bij deze Hollandse Italiaan de hoofdmaaltijden. De enorme porties zijn ernaar, en de lichtpittige penne *al ragu di cinghale* zit vol stukjes zwijnstoofvlees en -worst. Heerlijk, net als de zoet maar complex smakende *ravioli di zucca* met salie en ietwat vreemde bitterkoekjes-hazelnootcrunch. Elke druppel saus laat zich opsoppen met de malse snee focaccia op de bordrand; de prachtig opgemaakte maar wat zalvige hangop met aardbeien (en hazelnootcrunch, hier beter op z'n plek) krijgt een tikje van balsamicostroop. Italiaans, kortom, waarbij de Hollander zich prima thuis voelt. ↙

tekst **Bob van Toor** foto **Daniël Rommens**

Lunchen met...

Merel Laagland weet wat ze wil en leert tijdens haar master hoe ze dat anderen kan bijbrengen. Wat haar betreft hoeft het leven niet zwaar te zijn. Als je maar leert de juiste keuzes voor jezelf te maken.

Mijn ideale toekomst is licht

tekst **Carlijn Schepers** foto **Daniël Rommens**

'Soms is de zon zo lekker dat het eigenlijk zonde is een zonnebril op te zetten,' zegt Merel Laagland (22). Ze is met een medestudent neergestreken op het terras van het Crea Café om te genieten van het lekkere weer en een broodje buffelmozzarella. Samen werken ze aan een training voor de master psychologie, waarin mensen kunnen leren authentiek te zijn. 'Ja, dat kan echt.' Een oefening kan daarbij helpen. 'Dan laten we meerdere mensen naar iemand toelopen en die mogen pas stoppen als diegene dat overtuigend laat merken.' Merel demonstreert het door met haar gezicht opeens heel dichtbij te komen. 'Zo leer je je persoonlijke grenzen aangeven.'

Tijdens de master leert Merel zowel hoe je trainingen ontwikkelt als hoe je zelf een effectieve trainer bent. 'In dat proces leerde ik ook mezelf beter kennen. Ik kan er bijvoorbeeld niet goed tegen als de groep niet de ontwikkeling doormaakt die ik zou willen. Of ik wil zelf al het antwoord geven in plaats van te wachten op de ander. Maar als trainer moet je niet te dominant zijn.'

Merel weet goed wat ze wil. Zo gaat ze tegenwoordig een stuk minder stappen dan in haar eerste studiejaren: 'Ik vind mijn leven doordeweeks belangrijker. Toch is het wel altijd een conflict tussen mezelf verstandig of suf vinden.' Door haar standvastigheid kreeg ze ooit ruzie met een vriendin die haar egoïstisch noemde, maar zo ziet ze zichzelf niet. 'Ik heb mezelf aangeleerd makkelijk "nee" te zeggen, omdat ik mijn eigen pad wil volgen. Maar ik ben niet egocentrisch.' Met een lach: 'Nee, ik denk niet dat het hele universum om mij draait.'

Als Merel niet met de studie bezig is, gaat ze het liefst koken of uit eten. 'Ik hou echt van lekker eten. Dat gaat zo ver dat als ik op een zaterdag iets heb gekookt met de kliekjes van de vorige dag en het is niets bijzonders geworden, ik daar de hele avond chagrijnig om kan zijn.

Merel Laagland Student MA psychologie: training & development (UvA)
Crea Café, donderdag 11 juni, 13.00-13.30 uur

Het verkoelende briesje is nu wel lekker, maar toen ze hier vorige week zaten blies de wind plots al hun artikelen de rivier in. 'Gelukkig konden we er nog een aantal uitvissen.' Nee, Merel gaat niet snel bij de pakken neerzitten. Dat blijkt ook uit hoe ze haar toekomst ziet: 'licht'. 'Mijn ideale leven is niet duister, zwaar en ingewikkeld, maar gericht op fijne, positieve dingen. Daarom verzamel ik bewust mensen om me heen die het leven ook zo leuk, gemakkelijk en fijn mogelijk willen maken.' ↙

Toehoorders

Workshop **Production** door Carolina van Gerven-Veth, John Schlesinger en Mireille van de Wiel-Stegehuis, donderdag 18 juni, 8.30 uur, Amfi

Aanwezigen 22
Paspoppen 15
Gebroken naalden 1
Scrabblewoorden patroonfout, lockmachine, BA-bandje

Je ziet het niet elke dag: een klaslokaal van de HvA waar al voor half negen 's ochtends vijftien studenten driftig bezig zijn met studeren. Praktijkbegeleider John kijkt, strak gehuld in de spijkerstof, tevreden rond in 'zijn' naaizaal in het Amsterdam Fashion Institute. 'Je had hier laat in de middag moeten komen,' lacht hij. 'Dan is het zo druk dat we wachtrijen hebben voor de naaimachines.' John – je zegt Sjon – staat altijd voor iedereen klaar. 'Kijk, het zijn eerstejaars, dus ze hebben eigenlijk nog geen enkele ervaring met naaimachines. Ik ben er dan om de technische vragen te beantwoorden en ze een beetje op weg te helpen.'

'John, ik was nog niet eens begonnen en ik heb al een gebroken naald,' roept een student. Waarschijnlijk gebeurd bij iemand die gisteravond nog tot laat had doorgewerkt. De naaizaal blijft tot tien uur 's avonds open, maar dan is John er niet meer. 'Als er dan iets misgaat, is het maar eventjes klaar hoor.' Terwijl John de naald vervangt, verzamelt zich een groep studenten rond de twee 'echte' docenten met vragen over hun ontwerpen. Een meisje kwam erachter dat haar maatje 36 toch meer op een 34 leek. 'Dat wordt een skinny bitch die daarin moet,' grapt haar klasgenoot.

De druk op de studenten neemt toe, want maandag moeten alle kledingstukken af zijn. De meeste studenten worden later overigens geen designer, maar manager. 'Na dit vak raken ze geen naaimachine meer aan,' zegt John. In de hoek van de naaizaal is een tweedejaarsstudent bezig met een denim outfit. Ze mag hier ook werken, al is de ruimte in principe voor de eerstejaars gereserveerd vandaag.

Meer en meer studenten druppelen binnen. En het aantal vragen aan John en de docenten neemt ook toe. De ene student heeft een patroonfout gemaakt, waardoor geen menselijk lichaam nog in het kledingstuk past, een andere wil weten hoe de lockmachine werkt. Gelukkig helpen de studenten elkaar ook. 'Anders is het te veel hoor,' geeft John toe.

tekst en foto's Daniël Rommens

Fleur Jongh
17, Fashion & Management

'Ik maak een bomberjacket met als voering een wereldkaart. We moeten in een groepje van vijf studenten voor een bepaald merk een kledinglijn maken. Onze doelgroep bestaat uit mannelijke reizigerstypes. We moeten voor deze opdracht kleding maken, maar ook een bedrijfsplan en een marketingstrategie.'

Sanne Breedijk
19, Fashion & Management

'Het is leuk om de productiekant mee te maken. Daardoor weet ik later als manager veel beter waar ik over praat als ik leidinggeef. De broek die ik nu maak, heb ik ontworpen voor mijn eigen maat. Dan kan ik hem zelf aan straks. Ik houd echt van praktijkvakken. Gelukkig hebben we dit blok maar twee leertentamens.'

Bo Duijvestijn
18, Fashion & Management

'Toen ik begon met naaien, kwam ik erachter dat mijn naald kapot was. John heeft hem vervangen. Je kunt hem echt alles vragen. Het wordt hier best druk, vooral omdat we maandag alles af moeten hebben, maar je kunt altijd bij hem terecht.'

Promoties

Dinsdag 23/6

10.00 uur: Paulien de Bruijn – Biologie
Context-dependent Chemical Communication, Alarm Pheromones of Thrips Larvae (Agnietenkapel)
12.00 uur: Jana Kleibert – Economische geografie
The Emergence, Evolution and the Developmental Impact of the Offshore Service Sector in the Philippines (Agnietenkapel)
14.00 uur: Aafke Koning – Geneeskunde
Fertility Treatment in Obese Women (Agnietenkapel)

Woensdag 24/6

10.00 uur: Fahmi Fahmi – Geneeskunde
CT Perfusion for Acute Ischemic Stroke. Vendor-Specific Summary Maps, Motion Correction and Application of Time Invariant CTA (Agnietenkapel)
12.00 uur: Jerry de Groot – Geneeskunde
Pressure-standardized Breast Compression in Mammography (Agnietenkapel)
13.00 uur: Suzette van der Waal – Tandheelkunde
A New Strategy in Root Canal Therapy (Aula)
14.00 uur: Peter Lewiński – Communicatiewetenschap
The Role of Facial Expression in Resisting Enjoyable Advertisements (Agnietenkapel)

Donderdag 25/6

10.00 uur: Raphael Herr – Psychologie
Organizational Justice and Health. Contextual Determinants and Psychobiological Consequences (Agnietenkapel)
12.00 uur: Cheng-Chih Hsiao – Geneeskunde
Adhesion GPCRs CD97 and GPR56: From Structural Regulation to Cellular Function (Agnietenkapel)
14.00 uur: Marjet Brolsma – Geschiedenis/Europese studies
'Het humanitaire moment'. Nederlandse intellectuelen, de Eerste Wereldoorlog en de crisis van de Europese beschaving (1914-1930) (Agnietenkapel)

Vrijdag 26/6

10.00 uur: Danielle Chevalier – Sociologie
Playing it by the Rules. Local Bans on the Public Use of Soft Drugs and the Production of Shared Spaces of Everyday Life (Agnietenkapel)

12.00 uur: Sarah Gans – Geneeskunde
Acute Abdominal Pain. Advances in Diagnosis and Management (Agnietenkapel)

Meer informatie: uva.nl/nieuws-agenda

Hora est

Sarah Gans
Geneeskunde

Vrijdag 26 juni 2015, 12.00 uur, Agnietenkapel

Bevinding 'Mijn onderzoek richt zich op de vraag hoe je patiënten met acute buikpijn beter kunt diagnosticeren. Acute buikpijn is een van de meest voorkomende symptomen op de eerste hulp: in een groot ziekenhuis melden jaarlijks gemiddeld 2500 patiënten zich met deze klacht. Hoewel maar de helft daarvan een urgente aandoening heeft, krijgt bijna iedereen een echo of een CT-scan. Maar die brengen (grote) nadelen met zich mee. Een CT-scan kost tijd, is duurder en je geeft patiënten straling die schadelijk kan zijn voor de nieren. De reden dat artsen het toch uitvoeren, heeft waarschijnlijk te maken met de complexiteit van de diagnose. Er zijn heel veel verschillende oorzaken voor buikpijn, een echo of CT-scan biedt dan veiligheid.'

'Chirurgen beoordelen slechter dan assistenten'

Leuk 'Bij buikpijn wordt maar in 40 procent van de gevallen direct een juiste diagnose gesteld. Een veelgehoorde verklaring daarvoor luidde altijd dat patiënten bij binnenkomst niet meteen worden beoordeeld door een chirurg, maar door een jonge assistent met weinig ervaring. Wij hebben onderzocht of chirurgen inderdaad beter zouden beoordelen. Dit blijkt niet zo te zijn. Sterker nog: ze doen het zelfs slechter dan assistenten. Dat vond ik opvallend.'

Moeilijk 'De grote vraag is nu: hoe brengen we de resultaten in de praktijk? Veel artsen gaan bij het doen van lichamelijk onderzoek af op hun gevoel. Ze hebben het idee dat ze hun patiënt op basis daarvan goed kunnen beoordelen en dingen kunnen uitsluiten, maar uit ons onderzoek blijkt dat helemaal niet zo te zijn. Het is belangrijk om ze daar bewust van te maken.' ↙ Nina Schuyffel

DE KORAN
EIGEN WEG

tekst **Carlijn Schepers** foto's **Wout Nooitgedagt**

Stiekem geloven in Allah

Vorige week begon de ramadan en sinds 2009 doet ook HvA-student Cleo van Toorenburg (23) daaraan mee. Op haar zeventiende bekeerde ze zich stiekem tot de islam en leidde ze drie jaar een dubbelleven. Inmiddels draagt ze vol trots een hoofddoek en mag iedereen weten dat ze moslim is. 'De vooroordelen zijn moeilijk, maar spijt van mijn keuze heb ik nooit gehad.'

Ze legde een lange en soms lastige weg af om te worden wie ze wilde zijn. Maar dat zie je niet meteen aan Cleo van Toorenburg, wel rode blosjes op haar wangen en een vriendelijke lach. Inmiddels is het zes jaar geleden dat ze zich bekeerde tot de islam. En haar zoektocht is nog niet afgerond. Met enige terughoudendheid, maar in alle eerlijkheid vertelt de 23-jarige HvA-student op de achtste verdieping van het Kohn-stammhuis over haar beweegredenen om moslim te worden.

'Rond mijn zestiende ging ik door een moeilijke periode. Daardoor ging ik op zoek naar wat ik wilde en waarin ik geloofde. Een goede vriend van mij is christelijk en maakte destijds iets soortgelijks mee. Ik zag dat zijn geloof hem sterker maakte. Dat wilde ik ook. Dus verdiepte ik me in het christendom, dat leek me het meest logisch. Maar al snel merkte ik dat dat niet bij me paste. Mijn vragen werden niet beantwoord, ik kreeg er alleen maar meer. Ik besloot me te verdiepen in de islam. Mijn beste vriendin is moslim, dus vroeg ik haar om informatie. Zij gaf me *De Uniciteit van Allah*, een ontzéttend ingewikkeld boek. Daarmee, en met behulp van Google, kwam ik erachter dat dit het geloof was dat ik zocht. Vooral omdat er veel waarde wordt gehecht aan zorgen voor elkaar, en de rol van de vrouw zo belangrijk is. De islam geeft mij rust. Als Allah een deur voor je dichtslaat, gaat er een raam open. Om helemaal zeker te zijn van mijn keuze heb ik me ook nog verdiept in het jodendom. Maar ik kon me niet vinden in bepaalde joodse rituelen – zoals niet met je gezin mogen eten als je ongesteld bent.'

Thuis bekeren

'De volgende stap was de bekering, op mijn zeventiende. Het bekeren zelf is niet zo ingewikkeld. Je zegt: "Ik getuig dat →

Allah de enige god is en Mohammed zijn boodschapper." Iedereen kan het doen, gewoon thuis. Dus dat deed ik. Het is vooral belangrijk dat je gelooft in Allah en alles wat in de Koran staat.

In principe hoef je voor het bekeren niet naar de moskee, maar wel als je een certificaat wil. Dat heb je nodig om Mekka te bezoeken, de heilige stad waar iedere moslim een keer heen moet. Door mijn Westerse naam zouden ze me de toegang tot het heilige gedeelte van de stad wel eens kunnen weigeren. Dus deed ik het bekeren nog een keer over in de moskee. Er was een imam bij en wat vriendinnen – "zusters" noem ik die. Eén van hen had zelfs een taart gebakken met een hoofddoekje erop.

'Het christendom gaf me alleen maar meer vragen'

Eigenlijk was het niet eens zo'n groot ding voor mij. Het ging vooral om het bewijs. Toch kon ik alleen maar huilen toen het was voltooid, heel bijzonder. Ook koos ik toen mijn islamitische naam: Sarah. Naar de vrouw van de profeet Ibrahim, maar toch nog Nederlands klinkend, zodat hij bij me past.'

Dubbelleven

'Ik durfde het niet meteen thuis te vertellen. Sterker nog, ik heb vanaf mijn bekering drie jaar een dubbelleven geleid. Tot mijn twintigste was ik stiekem moslim. In feite was ik twee personen: thuis de Hollandse meid en daarbuiten ook wel, maar daarnaast moslim. Dat kostte veel moeite. Ook ontmoette ik destijds mijn Marokkaanse vriend. Dus ik was bang dat iedereen zou denken dat ik me voor hem had bekeerd. Dat is absoluut niet zo. De zoektocht naar de islam voerde ik vooral in mijn eentje. Ik luister niet zo graag naar anderen. Liever kies ik mijn eigen pad en vorm ik mijn eigen mening. Daarom heb ik mijn islamitische vriendinnen ook niet bij het proces betrokken, zodat ze me niet konden beïnvloeden.

Spijt van mijn keuze voor de islam heb ik nooit gehad, maar ik vind de vooroordelen die erover bestaan wel moeilijk. Dat er al van uit wordt gegaan dat je onderdrukt wordt of het niet voor jezelf doet. Ik heb altijd het gevoel dat ik me moet verantwoorden. Vorig jaar bijvoorbeeld zag ik een HvA-docent in de gang. Zij noemt het dan toch even: "Heb je het niet voor je vriend gedaan?" Dus ik antwoordde: "Neem maar van mij aan, die is niet zo sterk dat hij bij mij veroorzaakt dat ik er dagelijks zo bijloop.'"

'Je blijft mijn dochter'

'Pas na drie jaar vertelde ik het aan mijn vader. Ik kon het niet langer geheim houden. Dat moment weet ik nog goed. Ik was zó zenuwachtig. We waren een film aan het kijken en ik dacht: als ik het uitroep dan moet ik wel. "Ik moet wat vertellen!" Mijn vader vroeg: "Ben je zwanger?" Ik zei: "Nee, ik ben moslim…" Toen zei hij "O? Oké." Toen deed hij het liefste wat hij ooit heeft gedaan: hij kwam naar me toe, kuste me op mijn voorhoofd en zei: "Je bent en blijft mijn dochter en ik zal altijd van je houden."

Ik was bang dat hij mijn vriend de schuld zou geven. Maar hij kende me gelukkig goed genoeg om te weten dat ik niet zo ben. Helaas reageerde niet iedereen zo positief. Bepaalde mensen om wie ik geef, gedragen zich anders sinds ze het weten. Ik heb liever dat anderen gewoon zeggen wat hen dwars zit of me de vragen stellen die ze hebben.

Toen ik het verteld had, zat ik niet langer met mezelf in tweestrijd. Eindelijk kon ik volledig zijn wie ik was. Ik ben toen getrouwd met mijn vriend. Daarvoor kwam de imam bij ons thuis. Gaandeweg heb ik besloten een hoofddoek te gaan dragen. Hoewel ik dat eerst niet wilde, koos ik daar toch voor, omdat iedereen mag weten wie ik ben. Ik wilde niet meer dat

mensen me zagen als een “echte Hollandse meid”, maar als wie ik was. Want ik deed mee aan de ramadan, bad vijf keer per dag en ben trots op de keuze die ik heb gemaakt. Bovendien was er dank zij de hoofddoek ook niet steeds de verbazing als ik vertelde dat ik moslim was.

Ik had de eerste paar dagen dat ik mijn hoofddoek droeg wel echt het aapjeskijkengevoel: het was alsof iedereen me aanstaarde. Maar dat zat vooral in mezelf, omdat ik het spannend vond. Wel kreeg ik vanaf dat moment vaak vragen over mijn afkomst, of ik Nederlands ben of misschien Turks. Aangezien Turken ook vaak lichtere ogen en huid hebben.

‘Tijdens de ramadan studeer ik een stuk minder’

Hoofddoek

‘Mijn vader had moeite met mijn beslissing een hoofddoek te dragen. Hij zei zelfs dat hij niet meer met mij over straat wilde. Dat vond ik erg naar. Dus ik deed thuis altijd mijn hoofddoek af, om hem niet ermee te confronteren. Tot ik dat niet meer wilde. Het was tijd voor een goed gesprek.

Mijn vader snapte niet waarom ik niet gewoon een pet of hoed opzette. Dus ik legde hem uit dat ik dat dan alleen voor hem zou doen. En dat hij dan liet zien dat hij niet trots op me is, maar zich voor me schaamt. Ik vertelde hem dat ik juist met die hoofddoek wil laten zien welke keuze ik heb gemaakt, en dat ik – hard gezegd – met een pet op net zo goed een kankerpatiënt kon zijn.

Later gaf hij toe dat hij banger was voor de reacties van anderen, dan dat hij er zelf niet achter stond. Na een week kwam hij mijn kamer binnen en zei hij: “Je ziet er nog steeds mooi uit.” En nu gaat hij gewoon mee naar de H&M en kijken we samen bij de sjaaltjes of er iets leuks voor mij tussen zit. Gelukkig maar, want ik ben nog steeds dezelfde persoon, alleen met een doekje op mijn hoofd.

Het was in het begin wel wennen om met hoofddoek naar de HvA en mijn werk te gaan. Ik dacht: herkennen ze me nog wel? Als ik iemand tegenkwam, zei ik soms maar niets, om niet wéér alles te moeten uitleggen. Toch viel het reuze mee en bleken de meesten mij nog gewoon te herkennen. Op de school waar ik stage loop, heb ik het tijdens een teamdag vooraf aangekondigd. Ik kon moeilijk opeens komen opdagen met een hoofddoek. Niet alle collega’s begrepen mijn keuze. Ook de directrice reageerde niet zoals gehoopt. Ze zei: “Het liefst zou ik het je verbieden, want ik vind dat leerkrachten een neutrale look moeten hebben. Maar je bent een stagiair, dus ik kan er niet veel van zeggen.”

Dat sluit aan bij het verbod op gezichtsbedekkende kleding in het onderwijs, de zorg en het ov dat afgelopen maand is ingevoerd. Daar ben ik het totaal niet mee eens. Ondanks dat ik geen boerka draag en dat ook niet van plan ben. De overheid heeft het vaak over integratie en dat moslims zich moeten aanpassen aan de westerse cultuur. Dan werkt een vrouw in boerka weigeren in de bus of een overheidsgebouw juist averechts. Zo zal ze niet meer zelfstandig kunnen reizen of haar kinderen naar school kunnen brengen. Zo krijg je uiteindelijk juist meer isolatie.’

Muslim Pro

‘Uiteraard veranderde mijn leven na mijn bekering. Als je voor een geloof kiest, moet je dat volledig doen. De islam is een levenswijze. Voor mij was het een langzaam proces waarin ik steeds meer ging leven naar de Koran. Varkensvlees at ik sowieso al niet, omdat ik het niet lekker vind. Dus de overgang naar halal was niet zo groot. Stapje voor stapje ging ik langere kleding dragen, over mijn knieën en billen. Ook stopte ik met uitgaan en alcohol drinken. Doordat ik er langzaam aan heb kunnen wennen, mis ik het allemaal niet. →

Ik bid vijf keer per dag. Daarvoor heb ik een speciale app, Muslim Pro, die me vertelt wanneer het tijd is en aangeeft waar Mekka ligt. Het bidden gaat nu ik een hoofddoek en lange kleding draag trouwens een stuk makkelijker. Eerder nam ik altijd een tasje met een sjaal, gebedskleding en een gebedskleed mee naar de HvA, en kleedde ik me op de wc om. Dat voelde als een poppenkast. Ik ben blij dat ik nu altijd kan zijn wie ik ben. De buitenkant sluit aan bij mijn binnenkant.

Bidden doe ik gewoon op de HvA, anders moet je alle gebeden nog doen als je thuiskomt. Dan ben je eigenlijk te laat en dat is niet goed. Helaas is niet in elk gebouw van de HvA een gebedsruimte, in het Kohnstammhuis bijvoorbeeld niet. Maar dan doe ik het gewoon in een hoekje van de gang of op de negende verdieping: daar is een kamertje waar nooit iemand komt. Ik bid ook wel eens in het park, eigenlijk interesseert het me niet of mensen kijken.'

Dichter bij God

'Uiteraard doe ik deze maand ook mee aan de ramadan. Dat doe ik al vanaf mijn zeventiende. Eerst uit solidariteit en later als moslim. Ik genoot van het bijzondere gevoel van saamhorigheid dat erbij hoort. Zeker de eerste keer: ik deed mee bij mijn vriend thuis en daar werd ik echt omarmd. Het koken met mijn schoonmoeder, 's nachts opstaan om samen te eten en te bidden, met zijn allen naar de moskee en één doel hebben: ik vond het heel speciaal. Het brengt moslims dichter bij elkaar en bij God. Dat ik tussen zonsopgang en -ondergang niets mocht eten en drinken, vond ik helemaal niet erg. Natuurlijk was het zwaar, maar dat voelde als een bijzaak.

Vooral de eerste drie dagen zijn zwaar, daarna raak je eraan gewend. God verlicht het ook voor ons. Dat merkte ik toen een vriendin van me uit solidariteit een keer een week meedeed. Die ging echt dood, ze hield het bijna niet vol. Tijdens de ramadan kan ik niet sporten, dat is echt te zwaar voor je lichaam. Ook studeer ik een stuk minder. Ik ga wel naar school, maar leren is erg moeilijk. Door de honger neem je minder op. Ook werk ik gewoon bij de Albert Heijn. Kassadienst draaien is dan wel lastig. Bij elk product dat langskomt, denk ik: mmm, dit ga ik straks eten.'

Charlie Hebdo

'Ondanks dat de islam het afgelopen jaar veel negatief in het nieuws is geweest, heb ik gelukkig nooit heel negatieve reacties gehad. Maar die tijd na *Charlie Hebdo* vond ik wel heftig. Ik las toen op Facebook dat vrouwen werden aangevallen, ook in Amsterdam. Dat hun hoofddoek van hun hoofd werd getrokken en zo. En een vriendinnetje van me werd in Amstelveen uitgescholden in de bus: "Rot op, kankermoslim. Je verpest het hier voor ons!" Toen vond ik het voor het eerst eng om 's avonds alleen over straat te gaan.

Het is jammer dat door dit soort acties het geloof in een kwaad daglicht wordt gesteld: de goeden lijden onder de kwaden. Ik heb voor de islam gekozen door de mooie dingen, zoals goed zijn voor een ander en de gastvrijheid. Daarom baal ik dat niet alle moslims de juiste islam laten zien. Wij hebben een voorbeeldrol en moeten uitdragen wat ons geloof zegt. Net zoals onze profeet Mohammed deed.

Ook maak ik me wel eens zorgen als ik straks moet gaan solliciteren. Ik hoop niet dat mensen me afwijzen als ze zien dat ik moslim ben. Maar dat weerhoudt me er niet van een foto met hoofddoek bij mijn cv te doen. Dit ben ik en hier moeten ze het maar mee doen.' ↙

STAGE

Anna Kaminsky (23)

Studie International Business & Languages (HvA)
Stage Heineken International
Verdiensten 400 euro per maand
Sterren ★★★★★

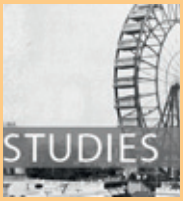
'Ik vind Human Resource Management fascinerend: een kernafdeling van elk bedrijf, met grote invloed op strategie en beleid. De HR-afdeling van Heineken is groot, maar ik werk in een klein team dat "talent data" analyseert, om potentiële kandidaten voor interne vacatures te vinden. Daarnaast help ik bij het International Graduate Programma, dat jong talent voor het bedrijf aantrekt.

'Ik werk meer met data dan met mensen'

De sfeer op het hoofdkantoor is formeel – je zult hier absoluut geen bier aantreffen – maar binnen mijn team is de omgang ontspannen. Ook collega's van andere afdelingen zijn benaderbaar – en daar maak ik zeker gebruik van. Heineken besteedt veel aandacht aan persoonlijke ontwikkeling, zelfs als stagiair krijg ik begeleiding om me goed te ontwikkelen.
Ik geniet ervan naar mijn werk te gaan. Ik werk meer met data dan met mensen, maar dat wist ik van tevoren. Alleen het papierwerk en de verslagen voor de HvA leiden af: ik wil me nu juist op mijn projecten in het bedrijf focussen.' ↙ Bob van Toor

Prikbord HvA-UvA

FGw Onderwijsprijs

De Onderwijsprijs 2015 van de FGw is op 10 juni toegekend aan twee vakken: het bachelorvak 'The Craft of American Studies' van Beerd Beukenhorst, Eduard van de Bilt, Manon Parry, George Blaustein en Ruud Janssens; en aan het mastervak 'Teksteditie' van Frans Blom. De vakken kregen 1500 euro elk. In totaal waren er vierentwintig voordrachten; zestien bachelor- en acht mastervakken. De andere twee genomineerde vakken waren 'Praktische filosofie' (wijsbegeeerte) van Robin Celikates en Thomas Nys en 'Painting (and) the City' van Frans Grijzenhout en Erna Kok.

AMFI Transit

Wat hebben de jonge talenten van AMFI de mode-industrie te bieden? Dat kunnen we zien tijdens de jaarlijkse AMFI Transit, die op 26 juni in het World Fashion Centre wordt georganiseerd. De 120 afgestudeerden tonen op deze avond hun werk aan bekende mode-ontwerpers, familie, vrienden, pers en andere geïnteresseerden. Er zijn exposities, presentaties en een catwalk, de avond sluit af met een bruisend feest. Kaartjes via amfi.nl/transit.

ideëen voor deze rubriek: redactie@folia.nl

ADVERTENTIES

Studievertraging door een ongeval....
Letsel Advies Randstad Personenschade
Juridische bijstand na verkeersongeval
www.letseladvies.nl
info@letseladvies.nl
0800 -0815 (Gratis advieslijn)
Tussen Meer 1B | 1068 EX |Amsterdam

Ben jij?
HBO-/ WO'er
Multicultureel
Starter
Trainee
Young talent
Neem dan contact op met ons!
Entrant
www.entrant.nl
contact@entrant.nl
020 4 10 94 93
Tussen Meer 1B | 1068 EX |Amsterdam

Café Restaurant Hoogendam
Op zoek naar een nieuwe baan?
Wij zoeken medewerkers bediening, bar, barista's en keukenpersoneel!
mail CV + foto en motivatie naar:
info@caferestauranthoogendam.nl
www.caferestauranthoogendam.nl

agenda wo 24 - di 30 juni www.crea.uva.nl
do 25 20:00 artificiële intelligentie
lezing - gratis
za 27 20:00 little shop of horrors
muziek - € 8 / € 10
di 30 20:30 neushoorn
theater- € 10 / € 12,50
CREA
Scherp debat, theater, repetitiestudio of fotocursus.
Als student kun je nergens in Amsterdam beter terecht dan bij CREA!

Wat doe je nu?

Ontwerper

‘Tijdens mijn stage in Tanzania besefte ik opeens wat ik wilde doen. Ik hielp er lokale weefsters nieuwe kleuren en patronen te ontwikkelen voor hun stoffen en liet ze ook zien hoe ze andere producten dan alleen doeken konden ontwerpen, zoals kussentjes en sjaals. Ze deden al twintig jaar hetzelfde, maar met deze moderne collectie konden ze meer verkopen en dus een betere boterham verdienen. Vanaf toen wist ik dat ik alleen nog maar producten wilde maken die iets toevoegen aan de wereld.

Sinds januari verhuur ik mezelf als duurzaam ontwerper via mijn eigen bedrijfje *Unplukked*. Ik ben afgestudeerd op De Tassenbol, een product waarmee je plastic tassen kunt hergebruiken in de supermarkt. Je kunt er overtollige tasjes van thuis in doen en als je je tas bent vergeten er gratis één uit halen. De Tassenbol heeft een duurzame functie, namelijk het recyclen van plastic tasjes, maar het product zelf is niet duurzaam. Daarom heb ik een *biobased* variant ontworpen: de TakeMeBag. We zijn hem nu aan het testen in tien supermarkten. In het najaar volgt een grootse lancering.

Via De Tassenbol ben ik terechtgekomen bij BinBang, waar ik drie dagen per week werk. De BinBang is een soort prullenbak voor mensen in de stad, die weinig ruimte hebben en het moeilijk vinden om afval te scheiden. Hij bestaat uit twee of meerdere boxen die je op elkaar kunt stapelen. Als een van de boxen vol zit met plastic, papier of gft, haal je die eruit en kun je hem als een mandje naar de afvalbak dragen. We hopen dat mensen hun vuilnis niet meer gaan zien als afval maar als grondstoffen die weer kunnen worden gerecycled. In plaats van “afvalscheidingssysteem” gebruiken we daarom liever het woord “grondstoffenspaarders” om de BinBang te omschrijven.

Van huis uit kreeg ik veel mee over duurzaamheid: mijn ouders hebben een kippenboerderij, mijn broer woont in een volledig klimaatneutrale woning en verbouwt zijn eigen groenten en fruit. Dat heeft mij geïnspireerd om niet de zoveelste ontwerper te worden van de zoveelste lamp. Ik wil een stukje van de wereld verbeteren. Een vaste baan bij een ontwerpbureau lijkt me leuk, maar het is moeilijk een bedrijf te vinden dat honderd procent duurzaam is. Nu kan ik de opdrachten aannemen die bij mij passen. Tot nu toe houd ik aardig mijn hoofd boven water.’↙

‘Ik wil een stukje van de wereld verbeteren’

Naam Willeke Pluk
Leeftijd 25
Studie Engineering: Product Design (HvA)
Afgestudeerd op een duurzaam herontwerp van De Tassenbol
Werkt sinds januari 2015 als freelance ontwerper
Salaris gemiddeld 1750 euro bruto per maand

tekst Nina Schuyffel
foto Mats van Soolingen

Overigens

De stelling

De actiegroepen hebben nu wel genoeg gedemonstreerd.

Actiegroep DNU kreeg onlangs kritiek omdat ze een mail via het UvA-systeem had verstuurd. HvA-CMR-secretaris Pieter Claeys noemde dat 'intimiderend'.

Jan Willem Duyvendak
Hoogleraar sociologie

'Het is niet aan mij om daar in het algemeen over te oordelen, dat hangt af van je positie in de discussie. Ben je bang voor veel verandering, dan is het logisch om dit te roepen. Maar als je sympathie hebt voor de doelen van de actievoerders, dan sta je meer open voor nieuwe acties, zoals de rondgestuurde mail.

Als je de kwestie aan de hand van sociale bewegingstheorieën bekijkt, dan blijkt enerzijds dat het effectief is om door te gaan. Wil je iets bereiken met acties, dan moet je de druk op de ketel houden. Anderzijds is het ook belangrijk om niet te vaak en te lang hetzelfde actierepertoire te gebruiken. Dan wordt het sleets, wat ten koste gaat van de effectiviteit. Er zijn grofweg twee manieren om effectief te blijven: met grote aantallen of met creatieve ontregeling. Met name dat tweede lijkt me nu vanuit het perspectief van de actievoerders van belang.

Ik ben trouwens verrast door de impact van de Maagdenhuisbezetting. Ik verwachtte vooral reacties als: "Daar heb je ze weer, dat is in 1969 al veel beter gedaan." Toch lukte het om een ogenschijnlijk sleetse actievorm nieuw leven in te blazen.'

Göran Sluiter
Hoogleraar internationaal strafrecht

'Het recht om te demonstreren is een groot recht, dat moet je zeker niet inperken. Zolang het tenminste binnen het kader van de wet gebeurt; het is jammer dat er een mail via het UvA-systeem verstuurd werd en in het Maagdenhuis moet gewoon gewerkt kunnen worden. Afgezien daarvan zou het goed zijn als de actievoerders zich wat meer afvragen wat ze met hun protesten willen bereiken. Ik krijg de indruk dat ze nu soms demonstreren om het demonstreren. Dat mag wel, maar het lijkt me niet effectief.

De tijdelijke contracten en kwaliteit van docenten zijn uiteraard belangrijke punten. Ook aan de rechtenfaculteit wachten we met angst en beven op de bezuinigingsplannen. Ik zou graag zien dat die afgezwakt worden, maar ik vraag me af of de UvA daar veel aan kan doen. De kern van het probleem is dat er minder geld beschikbaar is, en dat komt voort uit het regeringsbeleid. Het lijkt me dus beter als de actievoerders hun pijlen wat meer op de regering richten. Als er een protest in Den Haag wordt georganiseerd, zou ik daar wel aan meedoen.'

Mieke Bal
Emeritus hoogleraar literatuurtheorie

'Oneens. Het is genoeg als er resultaten zijn bereikt en geïmplementeerd, die de problemen waarvoor gedemonstreerd is, oplossen. Is dat gebeurd? Ik dacht van niet.

Alles blijft bij het recente oude. Ik blijf om me heen jonge wetenschappers zien omvallen als te dunne bomen in een storm: burn-out, vroeger heette dat overspannen. Een ernstige aandoening. Het veroorzaken daarvan is het toebrengen van zwaar lichamelijk letsel: een misdrijf volgens de wet. Mensen worden ondanks schriftelijke beloften van een vaste aanstelling, na jaren uitbuiting de laan uitgestuurd. Inclusief degenen die werken aan een nieuw programma, zogenaamd zo belangrijk om het onderwijs actueel te houden.

Toen ik protesteerde tegen één van zulke gevallen, werd mijn brief zonder mijn toestemming doorgestuurd naar de decaan. Die antwoordde dat het niet zijn beslissing was. De beslissers vonden dat kennelijk wel. Nu ik kort voor mijn definitieve afscheid sta, na decennia met hart en ziel te hebben gewerkt omdat ik erin geloofde, voel ik mij zwaarmoedig, teleurgesteld, en soms wanhopig. "Het kán best!" wil ik roepen. Maar niemand luistert.' ↙ Yannick Fritschy

Balie op vakantie

Tijdens de zomermaanden heeft de ASVA-studentenbalie aangepaste openingstijden. Kijk op asva.nl/contact voor meer informatie.

